YİRMİ SEKİZİNCİ YIL
No: 7692
PAZAR
27
İkinciteşrin 938

Anadolu

Her gün sabahları (İzmir) de çıkar siyasî gazetedir Telefon: 2776 NÜSHASI HERYERDE 5 Kuruştur

Balkan devletleri Genel kurmay başkanları konseyi Pazartesi günü toplanıyor

Şimalî Amerika Karlar Altında

Ingiltere-Fransa

Hedef, iki devlet arasında askerî bir ittifak akdetmek.

Çemberlayn, Fransanın hava kuvetlerini bir ân evel ve azamî derecede ıslah etmesini istemektedir

Almanya Hariciye Nazırı Von Ribentrop, Fransanın dahilî gaileleri yüzünden Paris seyahatini birkaç gün için tehir etti

Paris, 26 (A.A.) — Parisin siyasî ve diplomatik mahfilleri İngiliz-Fransız nazırları arasında yapılan görüşmelerin verdiği neticeler hakkında tefsirlerde bulunarak iki memleket arasındaki samimî dostluk henüz bir askerî ittifak şeklini almamış ise de bu hedefe doğru büyük bir adım atılmış olduğunu beyan etmektedirler.

Temin edildiğine göre, Çemberlan arkadaşlarının tazyiki altında iş ve mesuliyetin iki devlet arasında taksimi gayesini güden eski İngiliz nazariyesini terk etmiştir. Bu taksim neticesinde kara hazırlıkları sahasında Fransaya ağır bir yük tahmil edilmekte, İngiltere ise deniz ve hava hazırlıklarını deruhte eylemekte idi.

Şimdi ise Çemberlayn buna mukabil Fransanın hava kuvvetlerini bir an evvel ve azamî derecede ıslah eylemesini talep eylemektedir.

Paris, 26 (Radyo) — Almanya hariciye nazırı Fon Ribetrop, Fransanın dahilî gaileleri münasebetile Paris seyahatini bir kaç gün geri bırakmıştır.

Roma, 26 (Radyo) — Jurnale D'İtalia gazetesi; Paris müzakerelerinden bahisle yazdığı uzun bir makalede ezcümle şunları kaydediyor:

«İngilterenin, İtalya ile Fransa arasında bir uzlaşma husule gelmek istediğine kaniiz. Biz de böyle bir uzlaşmayı isteriz. Ancak, muttali oluyoruz ki, Paris mülâkatında, silâhlanma faaliyeti etrafında hararetli müzakereler olmuştur. Halbuki, Münihte, tamamen bunun aksi konuşulmuştu. Şu hale nazaran, silâhlanmak hususunda her gün yeni yeni tedbirler alan Fransa ile Münihte hasıl olan kanaate uyan İtalya arasında bir uzlaşma husule gelmesi imkânsızdır. Aksi takdirde, iki devletin kuvvetleri arasında bir muvazene olmak lâzım gelir.»

Paris, 26 (Radyo) — Fransa hariciye nezareti mahfilleri, Almanya-Fransa beyannamesini imzalamak üzere Fon Ribetropun ne zaman Parise geleceğini kat'î surette tayin edememektedirler. Fransada dahilî

— Devamı 2 nci Sahifede —

Fransa başvekili Daladiya, Almanya hariciye nazırı Fon Ribentropla Münih ziyaretinde

Meb'us intihabı

Pazar günü yapılacak

Ankara, 26 (Hususî muhabirimizden) Münhal mebusluklar için önümüzdeki pazar günü Türkiyenin her yerinde seçim yapılacaktır. Mebus intihabı için hazırlıklara başlanması, seçim yapılacak vilâyetlere emir edilmiştir.

Hava raporu

Ankara, 26 (Radyo) — Devlet meteoroloji enstitüsü umum müdürlüğünün raporuna göre, bugün Anadolunun cenubunda ve cenup doğusunda hava çok yağışlı geçecek diğer bölgelerde bulutlu olacaktır.

Rüzgâr, doğu ve cenup doğuda durgun, diğer yerlerde şimalden esecektir.

Dün İstanbulda hava kapalı geçmiştir.

Bulgaristanda nümayişler

Tezahüratçılar Nöyi muahedesinin tadilini istediler

Bay Köse İvanof, "Türkiye ve Yugoslavya ile ebedî dostluk paktlarımıza sadıkız.„ Dedi

Umumî harpte terkedilen Bulgar ekseriyetli yerlerin de iadesi talep olundu

Sofya, 26 (Radyo) — Yüzlerce üniversite talebesi parlamento binası önünde toplanarak, Nöyi muahedesinin tadilini, umumî harpte terkedilen Bulgar ekseriyetli yerlerin geri verilmesini istemişler ve nümayişler yapmışlardır.

Dahiliye nazırı Nede, bu hâdise üzerine matbuat mümessillerini kabul ederek beyanatta bulunmuştur:

— Bazı kimselerin nümayişler yaptığını ve tezahüratta bulunduklarını haber aldım. Milleti sükûne ve bu tezahürlere iştirak etmemeğe davet ederim. Bu nümayişleri, bazı yüksek kimseler kendi menfaatleri için yaptırmaktadırlar. Tezahüratçıların derhal dağıtılması ve bir daha böyle toplanmalara meydan verilmemesi için polise lâzım gelen emirler verilmiştir.»

Parlamentonun bugünkü içtimaında haricî siyaset hakkında beyanatta bulunan başvekil B. Köse İvanof şiddetle alkışlanmıştır. Başvekil şöyle demiştir:

—«Bulgaristan haricî siyasetinde Avrupa ve Balkan barışına kat'î olarak bağlıdır. Türkiye ve Yuguslavya ile ebedî dostluk paktlarımıza sadıkız. Haricî siyasetimiz, mütekabil menfaat prensiplerine ve teşriki mesai anlaşmdalarına dayanmaktadır.»

Bay Köse İvanoftan sonra bütün mebuslar söz alarak memnuniyetlerini beyan eylemişler ve hükûmetin dış politikasını tasvip ettiklerini, kabineye itimatlarını bildirmişlerdir.

Bulgar başvekili B. Köse İvanof

Paris elçimiz

Jorj Bone ile konuştu

Paris, 26 (Radyo) — Hariciye nazırı Jorj Bone, bugün Türkiye elçisini kabul etmiş ve uzun müddet konuşmuştur.

Ingiltere

Avusturalyadaki Alman müstemlekelerini vermiyor

Londra, 26 (Radyo) — İngilterenin, Avusturyadaki Alman müstemlekelerini geri vermeği kararlaştırdığı hakkındaki şayialar, alâkadar mehafilce tekzip edilmiştir.

Bulgaristanın haricî borçları

Londra, 26 (Radyo) — Harpten evvel ve sonraki Bulgar borçları için yabancı devletler mümessilleri ile Bulgar delekeleri arasında yeni bir anlaşma yapılmıştır. Şimdiye kadar normal faizin yüzde yedi buçuğu ödeniyordu. Yeni anlaşma ile daha fazla faiz ödenecektir. Yeni anlaşma metni 5 birinci kânun tarihinde neşredilecektir.

Kral Boris

Elçimizi kabul etti

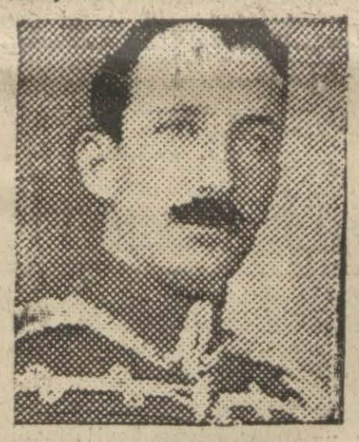

Bulgar kralı Boris

Sofya, 26 (Radyo) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Kral, saat 11 de Türkiye orta elçisi B. Berkeri kabul etmiştir. Elçi, krala büyük Türk matemine iştirakinden dolayı Cumhur başkanı İsmet İnönünün teşekkürlerini bildirmiştir.

Kral Karol

Pazartesi günü Bükreş'e dönüyor

Bükreş, 26 (Radyo) — Kral Karol, pazartesi günü seyahatinden avdet edecektir. Kral veliaht Gran Voyvoda Mihail , Mosoaya istasyonunda başvekil Miran Krista ve bütün nazırlarla askerî rical ve kor diplomatik tarafından karşılanacaklardır. Yolda, mektepliler, teşekküller ve asker bulunacaktır.

Kral, burada büyük tezahüratla istikbal olunacaktır.

Edirneliler

Kurtuluş bayramı münasebetile Atatürkün anıtı önünde toplandılar

Edirne, 26 (A.A.) — Edirnenin kurtuluşunun yıldönümüne rastlıyan bugün Edirneliler Atatürk anıtı önünde bir toplantı yapmakla iktifa etmişlerdir.

Toplantıda bir nutuk söyliyen vali yurdun diğer köşelerinde olduğu gibi Edirnenin de kurtuluşunu Atatürke borçlu olduğumuzu anlatmış ve bu münasebetle ebedî şefimizin aziz hatırası bir kerre daha minnet ve şükranla yad ve taziz edilmiştir.

FİLİSTİN MES'ELESİ

Araplar davalarında haklı görülüyor

Müstemlekât Nazırı; Filistin, mazlum Yahudilere yuva olamaz, Araplar haklıdırlar diyor

Filistinde Arap-Yahudi mücadelesinde ölenler

Londra, 26 (Radyo) — Filistin meselesi hakkında, müstemlekât nazırı Malkom Makdonald, Avam Kamarasında şu beyanatta bulunmuştur:

— Filistindeki askerlerimize atfolunan korkunç hâdiseler katiyen yalandır. Esasen Filistin meselesi askerî değil, tamamen politik mahiyettedir. Kıtaatımız, orada yalnız nizamı temin edebilir.

Filistinin, zulum gören dünya yahudileri için bir yuva yapılacağı iddia edilemez. Orta Avrupa Yahudi meselesi de yalnız Filistin ile hallolunamaz. Bunun için daha geniş bir saha ister.

Araplar, Yahudilerden korkuyorlar. Çünkü sonradan gelen Yahudilerin politik ve ekonomik bakımdan kendilerine hükmettiklerini gördüler. Bu vaziyet karşısında ben de Arap olsam pek haklı olarak korkarım.»

Müstemlekât nazırı, Pariste İngiliz ve Fransız nazırları arasında bu meselenin mevzuu bahis olduğunu Amerikanın müdahalesi için Ruz -

— Devamı 2 nci Sahifede —

Hırs

Nefis bir roman

YAZAN: Vâlâ Nurettin

Değerli romancımız Vâlâ Nureddinin hazırladığı bu güzel romanı yakında bulacaksınız. Vâlâyı tanırsınız, çoğunuz okumuştur. En alâkalı mevzular üzerinde durur. Kudretli bir üslûbu ve büyük bir san'at kudreti vardır.

Hırs

Vâlâ Nureddinin en güzel eserlerinden biridir.

Bugünlerde
Anadolu sütunlarında

İzmirli kız

General Şan-Kay-Şek'in Sevgilisi

Evet, inanılamıyacak kadar garip, bugün Çini idare eden ve Çinin millî şefi olan maruf general Şan-Kay-Şekin sevgilisi, İzmirli bir kızdır.

İki üç güne kadar ANADOLU'da

FIKRA

Tityre olmak felâketi

İRFAN HAZAR

Nasıriyye'li İsaya, yakın akrabalarının kendisini ziyarete geldiklerini söyledikleri zaman, o, odasından dışarıya çıktı:

— Benim, hiçbir akrabam yoktur! Ben, bu adamları hiç tanımıyorum!

Dedi.

⁂

İsa, nehir kenarında balık avlıyan balıkçılara döndü; onlara,

— Arkamdan geliniz!

Dedi.

Balıkçılar, ellerindeki voltaları ve sepetlerindeki balıkları tereddüd etmeden kucaklarından attılar. Ve onun arkasından yürüdüler. Bunlar nereye gidiyorlardı? Bir insanın evini barkını, çoluğunu çocuğunu terkederek meçhul bir adamın arkasına düşüp kasabasından ebediyen ayrılması ne caniyane birşeydi!

Fakat, İsanın nazarında asıl bu kanlı feragatleri yapanlardır ki kıymet buldular, ve onlardır ki havvarilik mertebelerine yükseldiler.

⁂

Virgile'in meşhur Tityre'ini hatırlayınız!.. Tityre, bulunduğu yerden yarım metre olsun öteye gitmek cesaretini kendinde bulamıyan, bir ot gibi bir yerde büyüyüp bir yerde çürüyen, her gününü dünü gibi geçiren, ayni gıda, ayni hava, ayni fikir, ayni his, ve ayni basit kelimeler ve ayni basit cümleler içinde hayatını param parça eden bir bedbahttır.

Tityre kaldığımız nisbette hep başkalarının eskimiş yırtık donunu, eskimiş yırtık gömleğini giyeceğiz ve başkalarının çürümüş sakızlarını çiğneyeceğiz!

Yeni bir don, yeni bir gömlek!

Ve,

Çiğnenmemiş bir sakız!

Evet,

Bunlardan mahrum kaldığımız nisbette yeni ufuklara doğru uçamıyacağız! Kahvede oturduğumuz köşenin, evimizdeki sıcak mangalın, mahallemizdeki mutad dostların ve ay başı cebimize giren beş on liranın hortlak cazibeleri içimizde yaşadıkça Tityre'liğin alev boyunduruğundan kurtulmamızın imkânı yoktur...

⁂

1919 yılı 19 mayısında, Samsuna tek başına ayak basan bir adam, arkasındaki ana, kardeş, dayı, amca, şan ve şöhret gibi her türlü bağların hepsini birden bir hamlede koparmış, ve O, sonsuz göklere, meçhul iklimlere çelik kanatlarla uçmak iradesini, kendisinde her faniden daha ziyade bulmuştu.

İdeali için en kanlı feragatlere katlanan Atatürk, sarayın şahsı hakkındaki (idam kararı)nı duyduğu vakit, hiç heyecanlanmamış, ve tam bir soğukkanlılıkla,

— Adam sen de! Ölümden de korkulur mu canım?

Demişti.

Ah.. Onun muhayyelelere sığmıyan cesaret ve feragatinnin binde bir zerresine biz de malik olabilsek!...

Şundan-Bundan

Dişlerin intizamından karakter ölçülüyor

Amerika ulemalarından Molten Esoriye göre, yüzün şekli, baş, el, yazı, gözlerin renk ve biçimi bir insanın karakterini belli ettiği gibi, dişlerin şekil ve intizamı da karakteri belli eden alâmetlerdendir.

Esori, dişleri iki neve ayırıyor. Dişleri biraz seyrek olan insanlar, Amerikalıya göre, idealistlerdir. Dişleri biribirine yakın olanlar menfaatperestlerdir. Ön dişlerinden ikisi büyük olan insanlar hayatta iyi şeyler sevenlerdir.

Dünyanın en büyük dolandırıcısı

İngiltere polisinin (Fantom) namını verdiği dünyanın en büyük dolandırıcısını Zarifos Atina mahkemesi tarafından on seneye mahkûm edildi. Fakat bu mahkûmiyet gıyabendir. Çünkü Zarifosu ele geçirmek mümkün olamamaktadır. 1919 senesinde dolandırıcılığa başlıyan dünya fantomu İtalyada büyük mikyasta sahte para sürdükten sonra kalpazanlardan birçoklarını polis ele geçirdiği halde Zarifos kaçıp kurtulmuştur. İtalyadan Cezayire kaçan dolandırıcı kendine Fransa tütün inhisar mümessili süsü vererek bir çok firmaları kafese koymuştur. Oradan Belçikaya gitmiş, fakat polis kendisini rahat bırakmadığından Berline geçmiştir. Berlinde Krop fabrikalarının seyyar memuru süsü vererek bir firmayı 50 bin lira dolandırmıştır.

Uzun yıllar İstanbul ve Mısırda da yaşıyan bu adam sahte çeklerle bazı kimseleri aldatmıştır. En sonuncu ve en büyük dolandırıcılığı Atinada yaparak sahte çeklerle yüz binlerce drahmi çalan Zarifos gene kaçmağa muvaffak olmuştur.

Amerika kadınları polis mesleğine meraklı

Nevyork polis umum direktörlüğü geçen ay içinde polis mesleğine kabul edilecek kadınlar için bir imtihan açmıştır. İmtihana yazılan kadınların sayısı 5,245 olup aralarında birçok dansöz, gazeteci, hastabakıcı hemşire, daktilo da vardır. Müracaat edenlerden yalnız 27 kadın kabul edilmiştir.

Y[illegible]aranı, ya canını

Y[illegible]uellada Karakasda yaşıyan Nora Hopper isimli bir İngiliz kadını, cesareti ve karşısındakini ikna kuvveti ile meşhur olarak, bütün şehri günlerce meşgul ettiği gibi, vaziyeti hariçte de akisler bırakmıştır.

Bu İngiliz kadını, şehirde villâların bulunduğu mahalledeki yuvasında yaşıyorken, geçende bir gün kapıya hızlı hızlı vuruluyor. Nora Hooper, kapıyı açınca, elindeki tabanca namlusunu kendisine çeviren suratı maskeli bir adamla karşılaşıyor. Bu adam kadını tehdidle mutbağa sokuvor ve para istiyor. Kadın imtina edince de, şöyle diyor:

— Ya param, ya da canını! Haydi çabuk ol, ikisinden birini seç!

— Tehdidçi şu cevabı alıyor:

— Öldür öyleyse beni! Haydi çabuk!

Kadının bu korkmazcasına davranışı, maskeli erkek üzerinde tesir ediyor, tabancasını cebine koyan adam, maskesini çıkarınca, en fazla 20 yaşında bir delikanlı olduğu görülüyor. Kadın, ona oturmasını söylüyor ve bu yaptığının doğru olmadığından bahse girişiyor. Delikanlı oturmuş, sözlerin tesiri altında kalmış, dinlerken, kadının akrabası eve ziyarete geliyor ve bunun üzerine delikanlı kaçıyor.

Birkaç gün aradıktan sonra, polisçe yakalanan delikanlının henüz 17 yaşında olduğu anlaşılıyor. Yakalanacağını önceden kestiren delikanlı, polisle karşılaşınca:

— Aradığınız adam, benim, diyor, fakat, beni ne diye arıyorsunuz? Kadına birşey yapmadım ki ben!

Delikanlı mahkemeye verilmiştir, kadın davacı olmamakla beraber, evinde tehdide uğradığını bir kere haber vermiş bulunduğundan....

Bugün **Kültürpark sinemasında** Tel:3151

Ebedî Şefimiz Atatürk'ün

Muhteşem cenaze alayı

Dolmabahçeden itibaren Ankarada ebedî istirahatgâhına tevdi kılındığı ana kadar yapılan tekmil merasim.. 3000 metre tekmili birden..

AYRICA: Vatan müdafaasının kutsiyetini — Milliyet aşkının ulviyetini canlandıran büyük harp ve aşkfilmi

İstiklâl fedaîleri

SEANSLAR: İstiklâl fedaileri: 11—13,45 — 16,30 — 19,15 — 22
Cenaze töreni: 12,45—15,30 — 18,15 — 21
FİATLER: Kültürpark duhuliyesi dahil: 20 — 30 Talebe 10 ve 15 kuruştur.

Şehir Dahili haberleri

C. H. P. kaza kongreleri hazırlığı

Yeni vilâyet meclisi azaları da 1 ikinci Kânunda seçilecektir

Dahiliye Vekâleti ve C. H. Partisi genel sekreterliğinden vilâyet parti başkanlığına gelen bir tamimde, ilçe, il kongrelerinin tarih ve umumî meclis azasının intihap günü bildirilmiştir.

Bu tamime göre vilâyetin bütün ilçelerinde parti kongreleri 29 ikinci teşrin salı günü, İzmir merkez ilçesi kongresi de 30 ikinci teşrin çarşamba günü inikat edecektir.

Vilâyet umumî meclisi azasının intihabı, 1 ikinci kânun perşembe günü saat onbirde Halkevinde yapılacaktır.

Dün saat 17 de parti merkez binasında vali ve parti başkanı B. Fazlı Güleçin reisliğinde bir toplantı yapılmıştır. Belediye reisi doktor B. Behçet Uz ile vilâyet idare heyeti, belediye daimî encümeni ve parti ilyönkurul üyelerinden bir kısmının bulunduğu bu toplantıda vilâyet umumî meclisi azasının seçimi hazırlıkları üzerinde görüşmeler yapılmıştır.

Balık akını

Körfezde kefal bu yıl pek çoktur

Son zamanlarda körfezin şehir kısmında balık azalmıştır. Balıkçılar bunun mevsim icabı olduğunu söylüyorlar. Gene balıkçıların söylediklerine göre büyük çipura balıklarının hicret zamanı olduğu için balık bolluğu, körfezin ağız kısmına doğrudur. Piyasada fazlaca çipura bulunmasının sebebi de budur.

Menderekte ve şehir kıyılarında bu zamanda en çok bulunan balık, kefaldır. Onun için amatör balıkçılar, en ziyade bu nevi balık avlamak için sahillerde bekleşiyorlar.

Dün de tatil idi

Resmî bayramlar hakkındaki kanunupn br madesine göre bayram ve tatil günlerini takip eden gün cumartesiye tesadüf ederse o gün de tatildir.

Bu sebeple dün de resmî devair ve mektepler kapalı tutulmuştur. Yarın, hükûmet konağı ve diğer resmî devair ve mektepler açıktır.

B. Sadi

Ankara telefon müdürü B. Sadinin, İzmir telefon müdürlüğüne tayin edildiği haber alınmıştır.

İzmir fuarı

Almanya bu sene iştirak edecek

Almanya hükûmetinin 1939 senesi İzmir fuarına iştirake karar verdiği haber alınmıştır. Türkiye — Almanya ticaret münasebatındaki inkişaf sebebile Almanyanın İzmir fuarına iştiraki Ege mıntakasında memnuniyetle karşılanacak bir hâdisedir. Haber aldığımıza göre Almanya hükûmeti namına fuarda geniş bir saha üzerinde büyük bir pavyon inşa ettirilecek ve bu pavyonda Alman sanayine ait muhtelif eserler, hareketler geniş mikyasta gösterilecektir.

Kültürparkta

Kültürparkta geçen sene inşa ettirilen ziraat müzesinin tanzimi için derhal faaliyete geçilecektir. Ziraat müzesi, yalnız Ege mıntakasının değil, bütün Türkiyede yetişen mahsullerin numuneleri, istihsalât miktarına aid mukayeseli istatistikler bulunacak ve burasını ziyaret edenler, Türkiyede yetişen her nevi mahsul hakkında malûmat edinebileceklerdir.

Geçenlerde temeli atılmış olan (Kültür paviyonu) nun inşaasına devam edilmektedir.

Maaş ita emirleri

Damga kanununa muhalif olarak maaş ita emirlerini damga resmi kanunun 45 inci maddesi mucibince divanı muhasebata ibraz eden muhasebe müdürüdür. Bu kabil evrak için tahakkuk ettirilmiş olan cezadan muhasebe müdürile mutemedin müştereken mesul tutulacakları maliye vekâletinden bir tamimle vilâyete bildirilmiştir.

Zabıtada

Eve taarruz

İkiçeşmelikte Halil (efendi) sokağında Nuri oğlu Süleyman sarhoş olduğu halde Hüseyin karısı Ayşenin evine tarruz ettiğinden zabıtaca tutulmuştur.

Silâh taşımak

Zabıtaca yapılan silâh yoklamasında Kemerde Kahraman ve Mehmedde, İkiçeşmelikte Musada birer tabanca, Çorakkapıda Ali Osmanda, İkiçeşmelikte Halil, Halid, Hüseyin ve Kenanda birer bıçak, Mustafa, Muzaffer ve Karşıyakada Hüseyinde birer kama bulunmuş, müsadere edilmiştir.

Papa

Geceyi iyi geçirmiş

Roma, 26 (Radyo) — Papa, dün geceyi iyi geçirmiştir. Bununla beraber tam bir istirahat halinde kalması, müdavî doktorları tarafından zarurî görülmüştür.

Londra-Zurih tayyare postaları

Londra, 26 (Radyo) — Londra-zurih tayyare seferlerine pek yakında başlanacaktır.

Çok hayırlı bir teşebbüs

Fakir çocuklarımızı düşünmek, hepimiz için borçtur

Kış içindeyiz. Yalnız refah halinde yaşıyanlarımız değil, orta halli vaziyette bulunanlarımız dahi, fakir çocuklarımızı düşünmek ve onları, kışın ıstırablı tesiratından korumak için ilgilenmek mecburiyetindedir.

Sevinçle haber alıyoruz ki, fakir çocukları giydirmek için, halkevi ile kızılay teşriki mesai etmişler ve bu hayırlı işe ehemmiyet vererek, lâzımgelen tedbirleri almışlardır.

Fakir çocuklarımıza giyecek tedariki için, muhtelif kollardan hamiyetli halkımıza müracaat olunacak, elbise, çamaşır, çorap, gömlek vesaire alınacaktır. Bu hayırlı ve insanî vazifeyi üzerlerine almış olan zevata kolaylık göstermek ve fakir çocuklarımızı giydirmek hususunda elden gelen az veya çok yardımı esirgememek, hepimiz için borçtur. Her yuddaşın, bu borcu seve seve ifa edeceğini ümit ederken, yerinde olan bu teşebbüsü vaktinde düşündüklerinden dolayı Halkevi ile Kızılayı takdir eyleriz.

Hatay mahsulât ve mamulâtı

Yüzde 99 tenzilâttan istifade edecek

Hatay menşe ve mevritli mahsul ve mamulâtından yüzde 99 tenzilli gümrük remi alınması hakkında Vekiller heyetince ittihaz olunan kararname, şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ edilmiştir. Hükûmetimizin bu hususdaki kararı şudur:

Hatay millî mahsul ve mamullerinin ülkemize ithalini teshil etmek için Hatay menşe ve mevridli mahsulât ve mamulâtın gümrüklerimizden hini ithalinde menşe ve mevritleri usulü dairesinde tevsik olunmak şartile mer'i gümrük tarifesi resimleri üzerinden yüzde doksan dokuz tenzilât yapılması İktisad Vekilliğinin teklifi üzerine, kanunun verdiği salâhiyete istinaden, İcra Vekilleri heyetince onanmıştır.

Nazilli heyeti döndü

Ankarada Atatürkün büyük cenaze töreninde Nazili namına hazır bulunan ve çelenk götüren Nazilli Parti başkanı avukat B. Sami Kutluğ ile B. İsmail Hakkı ve B. Halid Arpaçtan müteşekkil heyet Ankaradan şehrimize dönmüştür.

İngiltere-Fransa

— Baş tarafı 1 incide —

vaziyetin karışması sebebile evvelce 20 son teşrin olarak tesbit edilen görüşme tarihinin bir kaç gün tehiri istenmişti. Maamafih bu görüşmenin 29 son teşrin salı günü yapılmasına ihtimal verilmeketdir. Bu takdirde Fon Ribentrop Pariste birkaç saat kalacak ve beyannameyi imza ettikten sonra derhal Berline dönecektir. Fransa hariciye nazırı B. Jorj Bone bu hususta Almanyanın Paris sefiriile görüşmüştür. Haber verildiğine göre, komünistlerin tahrikâtına ve nümayişlerine rağmen hükûmet her türlü tedbirleri aldığı için Fon Ribentropun Pariste bulunduğu esnada hiç bir hâdiseye sebebiyet verilmiyecektir.

Bükreş

İngiliz ve Fransız sefirlikleri

Paris, 26 (Radyo) — İngiltere ve Fransa, Bükreş sefirliklerini büyük elçiliğe çevirmeğe karar vermişler ve keyfiyeti Romanya hükûmetine bildirmişlerdir.

Bir İtalyan amiralı öldü

Napoli, 26 (Radyo) — Meşhur İtalyan amirallerinden (Akton), bugün hususî villâsında vefat etmiştir.

Sıhhî bahisler

Dahili hastalıklar mütehassısı Dr. Şevki Uğur diyor ki:

Bronşit

— 1 —

Bu hastalık en çok görülen hastalıklardan sayılır. Başlı başına bir hastalık gibi seyrine devam eder. Bazı defa diğer birçok hastalıkların bir belirtisi hissini verir. Tifoda, kızamıkta, boğmaca öksürüğünde hatta enfiloenza gibi hastalıklarda pek çok tesadüf edilen bir hastalıktır. Bronşit en ziyade soğuk algınlıklarında zuhur eder.

Bahusus kış mevsiminde daha fazla görülmektedir. Bununla beraber güneşli yerlerde daha azdır. Fakat soğuk ve ratip iklimli yerlerde sıcak mevsimlerde az görülmekle beraber sonbahar ve kışın daha çok görülür.

Bronşit daima boğaz ve burun nezlesi ile beraber başlar. Boğaz ve burunda husule gelen bir nezle hançereye ve oradan büyük nefes yollarına intişar etmekte gecikmez. Bronşit başlayınca hemen daima her iki akciğerde zuhur eder. Çok defa orta teneffüs borularında durur. Lâkin bazı defa da ince nefes yollarına kadar ileriler. Bronşitlerin nefes borularının içini örten iç tabaka şişer ve kırmızılaşır, sonra da ifraz başlar. Hastalık daima bir kesiklik ve iştihasızlık yapar. Hararet derecesi çok defa yoktur. Bazan ilk günlerde hafif bir hararet derecesi gösterebilir.

Hastalık eğer ince nefes borularına kadar ilerilemiş ise, hararet yüksek bir şekil alır.

—Arkası var—

Bıçak çekmek

İkiçeşmelik caddesinde Kadir oğlu Nuri adında biri, İbrahim oğlu Hüseyin ve anası Fehimeye bıçak çektiğinden zabıtaca yakalanmıştır.

Daladiye

Cumhuriyet rejimine aykırı harekette mi bulunmuş?

Paris, 26 (Radyo) — Komünist partisi, başvekil Daladiyenin istifası hakkında bir karar sureti kabul etmiştir. Bunda, Daladiyenin cumhuriyet rejiminden ayrıldığı, hareketlerinde parlâmentonun fikrini almadığı zikredilmektedir.

Paris, 26 (Radyo) — Cumhuriyetçi parti grubu da bir karar sureti kabul etmiş ve Pariste müstemleke meselesinin görüşülmesini, parlâmentonun tasvibi olmadan haricî siyasette bazı değişiklikler yapılmak istenmesini şiddetle protesto etmiştir.

Filistin mes'elesi

— Baştarafı 1 inci sahifede —

velt nezdinde teşebbüsatta bulunulacağını da ilâve etmiştir.

Paris, 26 (Radyo) — Fransız-İngiliz müzakereleri hakkında neşriyat yapan gazeteler, Hariciye nazırı Jorj Bone'nin, İngiliz nazırlarına Yahudiler için mühim tekliflerde bulunduklarını yazıyorlar. İngiliz-ler, bu mesele hakkında noktai nazarlarını bildirmişlerdir. İki hükûmet, bu mühim mesele için Amerika cumhur reisi B. Ruzvelt nezdinde teşebbüsatta bulunarak Amerikadaki bazı hükûmetlerin de bu meselenin halli hususunda yardım etmelerini istiyecektir.

Varşova, 26 (Radyo) — Leh matbuatı, Polonya için Yahudi meselesinin büyük ehemmiyetinden bahsederek Polonyadaki Yahudilerin, başka yerde iskânları için tedbir alınması lüzumunu ileri sürmektedirler.

Gazeta Polska, kesif bir Yahudi muhacereti meselesile Polonyanın da alâkadar olduğunu yazmakta, Yahudi meselesinin tetkik edilirken yalnız Almanyadaki Yahudilerin düsünülmemesini istemektedir.

Ekspres Porani gazetesi, Filistin kapılarının, Avrupadaki bütün Yahudilere açılmasını istemekte, Kuryer Porani de ayni mütaleada bulunmaktadır.

Londra, 26 (Radyo) — Brezilya hükûmeti muhaceret işleri müdürlüğünden bildirildiğine göre ekserisi Yahudi olmak üzere simdiye kadar Ariantine 11.000 Polonyalı Rus ve 3000 Alman kabul edilmiştir.

İşbaşı!

F. R. ATAY

Yeni Cumhurreisimiz, ordunun yüce Başbuğu ve Cumhuriyet Halk Partisinin umumî reisi sıfatlarile, tarihî ve müstesna vazifesinin, hükûmet kendi işinin başındadır; herkes kadro saflarındaki mesuliyet yerini almıştır; Türkiyenin umran, refah ve terakki davasına devam ediyoruz.

On beş yıllık Cumhuriyet, bize kuvvetli bir iç dış nizam, ileri bir ekonomi, kudretli bir ordu, daima artan bir bütçe, yani kusursuz bir devlet cihazını devretti. Millî meselelerimizin hepsi halledilmiştir. Türk milletinin istediği tek şey vardır: İstikrar ve sây!

Kanunlarımız, irade ve tecrübemiz milletin dilediğini yerine getirmeğe kâfidir. Büyük Millî faciamız, hükûmet tarafından hiçbir hususî tedbir istenmeksizin, hatta kanunlarımızdaki hususî salâhiyetlerden hiç birinin kullanılmasına lüzum kalmaksızın, geçti. Millet, sadece ağlamıştır; fakat hiçbir an nefis hâkimiyetini ve kendine itimadını kaybetmemiştir.

Unutmamak lâzımdır ki Kemalist Türkiye inşa halindedir. Temel sağlam, maddî manevî vasıtalar bol, malzeme mükemmel, fakat iş büyüktür; çoktur; birkaç neslin ölesi cehdine ihtiyacı vardır. 19 Mayıs 1919 dan beri Türkiyede asla düşmiyen en büyük kıymet, gene Millî birliktir. Zaman ve sây imkânlarımızı dağıtmaksızın, boşa bırakmaksızın, azamî tasarruf ve teksif usulile kullanmak mecburiyetindeyiz.

Daha mamur, daha zengin, daha kalabalık Türkiye: Bu sözler, bizim için, her millete göre her vakit doğru telâkki edilebilecek bir düstur olmaktan çok müstesna bir ehemmiyet arzeder. Yirminci asrın bütün kemal şartları tamam oluncıya kadar, Kemalizm millî kurtuluş davasının tâ kendisi olmaktan ve onun disiplin ve prensiplerini istemekten geri kalmıyacaktır. On beş senelik tecrübelerimiz ve muvaffakıyetlerimiz, bize doğru yolları ve usulleri öğretmiştir. Cumhurreisimiz ilk nutkunda bizi en iyi istikamet müvazenesi üstünde uyanık tutuyor: «Sükûn, istikrar ve emniyet içinde çalışmaktan başka arzusu olmıyan milletimizi anarşiden ve cebirden uzak, bütün vatandaşlar için müsavi bir emniyet havası içinde bulundurmağı Cumhuriyetin en kıymetli nimeti biliyoruz.»

Cumhuriyetin bugün yirminci, ve beş sene sonra da yirmi beşinci yıldönümlerine hazırlanarak, garp âlemi insaniyetinin yüksek Türkiyesini vücude getirmekten başka birşey düşünmiyelim. Ölmüş olan Atamıza ve doğacak olan çocuklarımıza borcumuz bundan ibarettir.

Adagidede

Yeni bir hükûmet konağı yapılıyor

Adagide, (Hususî) — Nahiyemizdeki harap hükûmet konağının yerine park itisalindeki arsa üzerine yeni bir bina yaptırılmaktadır. Ayrıca bir de belediye binası inşa ettirilecektir. Nahiye müdürü B. Rıfkı, umumî kalkınma için çok çalışmaktadır.

Dük Dö Vintsor

Londraya dönüp dönmemek için henüz karar vermedi

Paris, 26 (Radyo) — Düşes ve Dük Dö Vintsorun, Noel yortusu münasebetiyle Londraya gidecekleri doğru değildir. Sabık kral, her ne kadar ailesi erkâniyle barışmış ise de Londraya dönüp dünmemek için henüz karar vermemiştir.

SON HABERLER

Grev hareketleri genişliyor. Şimalî Fransada örfi idare ilân edildi

Hükûmete isyan ve halka karşı cebir göstermek suçlarından yüzlerce insan mahkemelere sevkedilmiştir

Paris, 26 (Radyo) — Blancor fabrikası işçilerinden tevkif edilenlerin miktarı otuzu bulmuştur. Hâdiselerde şimdiye kadar kırkı polis ve otuzu nümayişçi olmak üzere 70 kişi yaralanmıştır.

Hükûmete isyan ve halka karşı cebir göstermek suçlarından yüzlerce kişi mahkemelere sevkolunmuştur. Bazı maden kuyularında ve fabrikalarda yapılan hasarat sebebiyle iş, tatil edilmiştir. Sille şehrinde temizlik sergisi işçileri de greve iştirak etmişlerdir.

Şimalî Fransada grev sebebiyle şimendiferlerin askerî kıtaları vasıtasiyle işletilmesi için hükûmet, lâzımgelen tedbirleri almıştır. Havas ajansının bildirdiğine göre, çarşamba günü genel federasyon tarafından grev kararı verildiği vakit hükûmet de gaflet göstermemiş, umumî servislerin, bilhassa halkın umumî işlerinin görülmesi için her türlü tedbirleri almıştır. Harp zamanlarındaki mecburî hizmet şeklinin tatbiki de kararlaştırılmıştır.

Anza ve havalisi şimendiferlerinin işletilmesi temin edilmiştir.

Maaşları artırılmış olan memurların greve iştirak etmiyecekleri tahmin ediliyor. Hükûmet, greve iştirak edecek memurları azletmeğe ve yerlerine yeni memurlar tayin etmeğe karar vermiştir.

Solların hükûmet aleyhindeki hareketlerine rağmen diğer partiler kabinenin etrafında yer almışlardır. Radikallerle merkez partilerine mensup mebuslar, kabine aleyhindeki tahrikleri tashih etmektedirler. Cumhuriyetçi sosyalist grubu da, bazı malî kanunların aleyhinde bulunmakla beraber gene kabinenin etrafındadırlar.

Hükûmet, parlâmentoda kendini müdafaaya mecbur kalırsa ekseriyetin müzaharetine mahzar olabilecektir..

Valenciennes, 26 (A.A.) — Valenciennes eyaletindeki maden müesseselerinde grev devam etmektedir. Fabrikalar bir hâdiseye meydan verilmeden tahliye ettirilmektedir. Dört bin grevci tarafından işgal edilen Anzin de kâin Escaut Et Neuse fabrikasında müdüriyet ihtilâfın muslihane bir şekilde hallini ümid ettiği için tahliye işi tehir edilmiştir. Anzin havzasındak madenciler maden sanayii amelesine iltihak etmişlerdir.

Valenciennes eyaletinde dün sabah kısmî olan grev akşama doğru umumileşmiştir. Anzin maden kumpanyasının şimendifer amelesini cebren çalıştırmak hususunda hükûmetin verdiği emir yerine getirilmemiş olduğu için Lille garnizonunda bulunan birinci kolordunun divanı farp heyetini teşkil eden general Doumon cet ile diğer zabitler dün akşam Valenciennesse gelmişlerdir. Divanıharp bugün burada ilk defa olarak toplanavak ve daimî surette faaliyette bulunarak hükûmetin verdiği emirlere itaat etmiyenleri tevkif ederek bunlar hakkında kükümler verecektir..

Paris, 26 (Radyo) — Hükûmetin aldığı şiddetli tedbirler münasebetile vaziyetin, çok çabuk inkişaf edeceği söyleniyor.

Başvekil Daladiye; bugün hariciye nazırı Jorj Bone ile konuştuktan sonra, Paris mevki kumandanı ile emniyet genel direktörünü ve jandarma umum kumandanını çağırmış ve asayişin temini için alınacak tedbirleri konuşmuştur.

Alâkadar mehafilde söylendiğine göre, asayişin ihlâl edilmemesi için icap ederse en şiddetli tedbirler dahi alınacaktır.

Şimalî Fransada örfî idare ilân edilmiştir.

Çekoslovakya, Lehistana yeni yerler verecektir

Polonya hükûmetinin neşrettiği resmî tebliğ.. Fransa ve İngiltere, yeni Çek kudutlarını garanti etmeğe karar verdiler

Vaşova, 26 (A.A.) — Resmî tebliğ:

24 son teşrinde Polonya - Çekoslovakya tahdidi hudud komisyonundaki Polonya heyetine Çekoslovakya erazisinde yapılan tecavüz üzerine tahdidi hudud işlerine takip edilen usul dairesinde devam edilemiyeceği anlaşılmıştır.

Dün, 25 son teşrinde Silezyanın hareket grubuna mensup kıtalar Polonyaya aid olduğu tasdik edilen Czadea mıntakasındaki araziyi derhal işgal etmişlerdir.

Pragdaki Polonya elçisi Çekoslovak hükûmeti nezdinde hâdiseyi protesto ederek tarziye talep etmiştir.

Ayni zamanda yeni vaziyet karşısında takip edilen usulün değiştirilmesini Çekoslovakya tarafından Polonyaya bırakılan ve henüz işgal edilmemiş olan arazinin derhal tahliye edilmesini ve arazinin 1 ilk kânunda değil 27 sonteşrinde Polonya askerî makamlarına devredilmesini istemiştir.

Polonya elçisinin bu talepleri Çekoslovak hükûmeti tarafından kabul edilmiştir.

Czadea mıntakasının işgali esnasında jandarma karakolları ve Çekoslovak kıtaları ile çarpışmalar olmuştur.

Çekoslovak ordusunun mümessilleri Czadea arazisini işgal eden Polonya kıtalarının kumandanları - na müracaat ederek bu arazinin işgalinin 25 son teşrinde bitirilmesine kumandan ile birlikte karar vermişlerdir.

Prag, 26 (Radyo) — Çekoslovakya hükûmeti, Polonyanın, fazla olarak istediği yerleri vermeğe razi olmuştur. Yeni arazi, bu ayın yirmi yedinci gününden birinci kânunun birine kadar Polonya kıtaatınca tamamen işgal edilmş bulunacaktır.

Paris, 26 (Radyo) — Fransa ve İngiltere, yeni Çek hududlarını garanti etmeğe karar vermişlerdir.

Roma, 26 (Radyo) — Çek masahatgüzarı Ciyano'yu ziyaret etmiş ve yeni Çek hududlarının garanti edilmesini istemiştir.

Alber Saro

Gelibolu yarım adasından geçerken denize bir çelenk attı

Paris, 26 (A.A.) — Bahriye bakanlığından tebliğ edilmiştir:

Bay Sarraut Fransız hükûmetinin Atatürke son ihtiram ve tazimini yaptıktan sonra Vis Amiral dö Laboste ile Türkiyedeki deniz ateşemiz yanında olduğu halde 24 teşrinisani saat 12 de İstanbuldan Emile Bertin kruvazörü ile hareket etmiştir.

Gönderilen Fransız zabitleri ve müfrezesi Ankarada Türk makamları tarafından hararetli bir ihtimam ve alâka görmüşlerdir.

B. Sarraut Çanakkaleden umumî harpte ölen Fransızları selâmlamadan geçmek istemedi. Kruvazör boğazda tevekkuf ederek saat 19 da Gelibolu yarımadasındaki âbidenin önünde B. Sarraut denize bir çiçek çelengi attı. Ve deniz zabitleri bir dakika sükût ettiler.

Bu müheyyiç merasimden sonra gemi Fransaya doğru yoluna devam etmiştir.

Sir Osvalt Pirov

Mussolini ile konuşacak

Berlin, 26 (Radyo) — Cenubî Amerika millî müdafaa nazırı Sir Osvalt Pirov, buradan Romaya hareket etmiştir.

Sir Osvalt Pirov, Mussolini ile konuşacaktır.

Filistinde

Araplarla İngilizler arasında şiddetli çarpışmalar oldu

Kudüs, 26 (Radyo) — Araplarla İngilizler arasında bugün şiddetli bir çarpışma olmuş ve saatlerce devam etmiştir. Araplardan on kişi ölmüştür.

İngilizler, Arap çetelerini tayyarelerle takip etmişlerdir.

Norveç kraliçesinin nâşı

Dün Osloya götürüldü

Londra, 26 (Radyo) — Refakatinde dört torpito olduğu halde Norveç kraliçesi Muadın naşını Norveçe götürmekte olan Royalok adındaki İngiliz zırhlısı, bugün Oslo limanına vasıl olmuştur. Cenaze, merasimle zırhlıdan alınmış ve doğruca kiliseye götürülmüştür.

Fransa Maliye Nazırı radyoda bir söylev verdi

Fransanın açığı, gelecek yıl 55 milyar franga baliğ oluyor. Bu vaziyet fazla devam edemez

Paris,, 26 (Radyo) — Maliye nazırı Pol Reynof, bugün saat yirmide radyoda uzun ve çok mühim bir söylev vermiş ve ezcümle demiştir ki:

— Biribirimi anlamadıktan sonra, serbestiye dayana rejim neye yarar?

Hepimiz, tehlikenin ne kadar korkunç olduğunu görüyor ve buna karşı seri tedbirler almak lâzım geldiğine kani bulnuyoruz. Fakat buna rağmen, biribirimize zıt hareket etmekten de kurtulamıyoruz. Etrafımıza bakacak olursak, dört taraftan bizi seyrettiklerini görürüz. Vaziyetimiz, cidden fecidir. Her sene biraz daha artan bütçe açığı; gelecek yıl elli beş milyar franga baliğ olacaktır. Bu halin , fedakârlıklara katlanmadan nihayete kadar devam edebileceğine inanacak varsa söylesin.

Malî vaziyeti ıslah için aldığımız tedibirleri zarar görenler, ameleyi darbelemek istediğimizi ve umumî sefaletin baş göstermesine sebebiyet vereceğimizi iddia edenler vardır. Bunlar, uydurma olan bu kara taplolarla vaziyeti kötü göstermek ve halkı nevmide sürüklemek istiyenlerdir.

Hükûmet, kanunlarda hiçbir değişiklik yapmıyacaktır. Ameleyi izrar etmek ve patronları lüzumsuz yere kollamak, hatırımızdan geçmez. Yegâne emelimiz, fabrikalarımızı çalıştırmaktır. Sayi, insanları saadete ve servete kavuşturan yegâne yoldur. Bunun içindir ki; amelenin, kanunun tayin ettiği zaman haricinde ücret mukabili olarak fazla çalışmasını ve eline bol para geçmesini istedik.

Fabrikalarımız, Cuma akşamı kapanmakta ve ancak Pazartesi günü açılmaktadır. Bu feci vaziyet karşısında siparişlerin vaktinde yetişmesine imkân tasavvur olunabilir mi? Vaziyet, ıslah edilmeli ve hepimiz, kanunun çerçevesi dahiline girmeliyiz. Amelenin hakikî menfaati, işlemek ve fazla para almaktır. Umumî refah, ancak bu suretle husule gelebilir.

Hükûmetin, zenginlerden az ve a-

— Devamı 8 inci sahifede —

Düşündüklerim

Bir itiraf

Orhan Rahmi Gökçe

Büyük Şef, büyük ve tarihî Türk evlâdı Atatürk, hiç şüphesiz dünyada hiçbir insana nasip olmıyan bir heybet ve şaşaa ile öldü. Faniliğin kapısını kapadı, ebediyetin bol ışıklı ufuklarına bakan pencerelerini açtı.

O, herşeyden önce bizimdi. Yalnız Türk oluşu ile değil, yalnız dehası, kuvvetli idealist tarafı ile değil, hayır.. O, yüzünü, saçlarını, bakışlarını gördüğümüz, enerjisinin yaylım ateşini, zekâsının yalın kılıcını Türk topluluğunun mücadele ve ihtilâl safhasında temaşa edip benimsediğimiz bir insandı. Biz Onu kitapta, gazetede görüp tanımadık. Kimimiz Onun elini sıktı, kimimiz onunla konuştuk, kimimiz onunla ayni cephede dövüştük. O, kimi çocukların yanı başında oturdu, ders okuttu. Şark hududundan batıya, Karadenizden Akdenize kadar uzanan Türk vatanında, Onunla böyle karşı karşıya, yanyana, göz göze gelmek saadetine eremiyenler, hiçolmazsa radyoda sesini duydular, hiçolmazsa eserlerini gördüler.

Tam zamanında bir Hızır gibi her hâdiseye yetişen O büyük Türk oğlu ile muasır insanlarız. Biz, Türk tarihinin en şerefli destan günlerinin nesliyiz. Atatürkle beraber bir inkılâbı yürüten tarihî nesiliz. Bu şerefi de O verdi bize..

Beş on asra sığmıyacak merhaleleri, O, tılsımı kendi metanet ve iradesinde gizli duran şimşek sür'ati ile atlarken de beraberdik..

İstiklâl mücadelesinden sarfınazar, Çanakkalede, Trablusta Onunla beraber omuz omuza harp eden babalarımız, ağabeylerimizden birçoğu sağdır, aramızdadır. Ben diyorum ki:

Onun yakınlığını, yaşıyan, kahramanlığını bilen, Onu kitapta değil, kendi ferdî ve millî hayatının içinde görüp seven ve Onunla beraber günler, seneler geçirmiş, Onun heyecan ve ulviyeti ile büyüyüp yükselmiş olan bizler, Onu kaybettikten sonra, daha çok içli, daha çok kuvvetli, daha mükemmel, kadrosu ve plânı daha geniş bir «Atatürk edebiyatı» kurmalıydık. Her yazıda, her sözde biribirini kıskandıran bir başka ruh sezgisi, daha parlak bir kavrayış bulunmalıydı. Öyle bir edebiyat ki, mukaddes bir tarih gibi nesilden nesile geçmeliydi. Fakat itiraf edeyim ki, yapamadık... Evet, yapamadık.

Sebebini araştırdım ve şu iki neticeye vardım:

Ya bizim dilimiz,, kalem ve kafamiz, henüz Onu anlatmağa ve tam ölçüde yaşatmağa kadir değildir, yahud da, Atatürk o kadar büyüktür ki, muazzam bir dağ gibi, senelerce ve senelerce işlenmeğe lâyıktır. Yani her neresinden baksanız gözleriniz de bir başka diyar, bir başka ufuk, bir manzara açılır Ve binaenaleyh Onu tam manasile ve bütün olarak kavrayabilmek için, ayni zamanda uzun bir zamanın ağır başlı, daha derin görüşlü tetkikleri ve mukayeseleri lâzımdır.

Herhalde bu ikinci sebep, asıl sebep olsa gerektir, değil mi?

İngiltere

Silâhlanma için gün de 180 milyon frank sarfediyor

Londra, 26 (Radyo) — Millî müdafaa nazırı (Hor Beliçer), bugün, (Devonpor) da bir söylev vermiş ve İngilterenin silâhlanma faaliyetinden bahsederek, günde yüz seksen milyon Fransız frangı sarfedildiğini beyan eylemiştir.

Bulgaristanda tayyare fabrikası

Sofya — Bulgaristanın Kızanlık şehrinde yeni bir tayyare fabrikanın temeli atılmıştır. Bu fabrika İtalyanlar tarafından inşa edilmektedir.

Bugün ELHAMRA SİNEMASINDA
20 Asrın güneşi
Ebedî Şefimiz Atatürk'ün
Hayat ve icraatından parçalar
Ebedî ve mukaddes hatırasını tebcil için film arşivlerimizde mevcut sesli ve sözlü ve bugün milyonlar değerinde olan bütün filmlerden toplanarak hazırlanan tarihî eser
Seanslar: 3—5—7—9 Bugün Aile matinesi salon 20, balkon 30

İSMETPAŞA BULVARINDA
YENİ SİNEMADA
DİKKAT: Bayram matinelerinden itibaren:
EBEDÎ ŞEFİMİZE
Milletin Dolmabahçe sarayında tazim resmi geçidi
—AYRICA—
ÜÇ AHBAB ÇAVUŞLAR EĞLENİYOR
Türkçe sözlü komedi harikası
BAYRAMDA:
SEANSLAR: 9—11—1—3—5—7—9 da

Tarihten Yapraklar

"Öküzlük ve Padişaha damatlıkla derya kaptanlığı arasında elbette ki fark vardır,,

Ermeni Halil paşanın asî sefer dayıya kurduğu tuzak!

Sefer dayı yakalanıp bağlanınca acı acı bağırdı: "Seni Kayserinin köpek Ermeni tohumu seni!. Zaten senden, mel'anetten başka ne beklenirdi ki..,,

YAZAN: *M. Ayhan*

— Yansın -dedi- ve yanmalıdır da..

Karşıda, dik, sert kayalıklar ve güzel vadiler üzerine kurulmuş olan köyler ormanlar yanıyordu. Sahilden, silâh sesleri geliyordu.

Toplar yeni susmuştu.

Kapudanı derya, köprü üstünden bakıyor ve mağrur, heyecanlı gülümseyordu.

İşte, Malta adasının bir çok yerleri, Osmanlı gemilerinin açtığı devamlı ateş ve Osmanlı askerlerinin hücumlariyle yanıyordu.

Hani geçen sene Akdenizde mekik dokuyup Osmanlı donanmasını bozan, şaşırtan Hıristiyan korsanlar, şövalyeler ve donanmaları neredeydi?

Kadırgaları, kalyonları ne olmuştu?. Hangi deliğe saklanmışlardı?. Babayiğitler şimdi hangi limanlarda sinmişlerdi?.

Geçen yıl, Mehmed pasanın hatası ve beceriksizliği ile Akdenizde Hıristiyan donanmaları, Osmanlı donanmasını gene bu sularda vurmuşlardı..

Türk şerefi, Mehmed paşanın kabiliyetsizliği ve idaresizliği yüzünden berbad olmuştu.

Padişah kızmış, onu derya kaptanlığından (amirallıktan) uzaklaştırmak mecburiyetinde kalmıştı. Şimdi, karşıda Malta köyleri yanıp tutuşuyor ve şurada, burada Osmanlı donanmasının çıkardığı askerî kuvvetler, Maltadaki müdafaa kuvvetlerini müthiş bir şekilde imha ederken, yeni kaptanı Derya Halil paşa da gülümseyordu..

Kendi kendine;

— Öküz -diyordu- gel de gör, sen ne yaptın, ben neler yapıyorum?

Öküz dediği de kimdi?

Meşhur Öküz Mehmed paşa!

Fakat Mehmed paşa, padişahın kızına nişanlandıktan sonra artık yeni bir isim almıştı:

Damad Mehmed paşa!.

Halil paşa, kendi kafasının içinden alay ediyordu:

Padişah, yedi yaşındaki kızına öküz bir damad buldu. Onu, Kaptanı derya yaptı, denize saldı.

Öküz herif, her şeyi ağzına burnuna bulaştırınca, onu azledip geçti. Öküzlük ve padişaha damad olmakla Derya kaptanlığı arasında elbette ki fark vardı.

Fakat Halil paşa, tek cepheli düşünüyordu. Daha doğrusu Öküz Mehmed paşayı sevmediği, ona düşman olduğu için böyle konuşuyordu. Halbuki onun çok zeki ve kuvvetli bir adam olduğunu herkes biliyordu. Kendisi ne idi sanki?

Kayserili bir Ermeni..

Bir çok Türk paşalarının, serdarlarının, sadrıazamlarının olduğu gibi, o da Ermeni cinsindendi. İslâm olmuş, saraya intisap etmiş ve, ver elini tali, diyerek paşalığa kadar yükselmiş ve nihayet Öküz Mehmed paşanın yerine gene o getirilmişti..

Evet, Ermeni Halil, daha evvelce de gene Kaptanı derya idi. Hem de meşhur «Kara cehennem» muharebesinin kahramanı..

Şimdi, Maltayı yakıp döğer ve bir taraftan da kendisinden evvel bu mevkide olan Öküz Mehmed paşa ile alay ederken o günü de hatırladı..

Ne idi o Kara cehennem, aman Allahım!.

Kıbrıs sularında carpışıyorlardı. Baf önünde idiler. O vakte kadar böyle bir gemi görülmemişti:

Bu, doksan toplu bir gemi idi ve Komandor Fresinenin idaresi altında idi.

Rahmetli, Cezair korsanı Murad reis de o harbe iştirak etmişti..

Zavallı Murad reis, o gün arslanca çarpışmıştı. Kara cehennemin topları, Kızıl cehennem menfezleri halinde, mütemadiyen ateş kusuyorlardı.

Murad reis;

— Dayanın arslanlarım?

Diye bağırıyor ve koşuyordu. Murad reis, o tarihlerde Mora sancak beyi idi..

Harp, akşama kadar devam etmişti. Murad reis, nihayet o koca Kara cehennemin toplarını susturmuş ve kendi kadırgasını rampa ederek kılıç, ok, topuz ve baltalarla harr vermişti. Fakat tali, ondan, büyük zaferi kat'î şekilde görmek saadetini kıskanmıştı. Gemisinin üstünde, elinde kılıç, bağrı açık olarak ve arslanlar gibi çarpışarak şehid düşmüştü.

Düsman mağlûp olunca, Ermeni Halil pasa, 6 Malta kadırgasını ve en öne Kara cehennemi takarak İstanbula gelmişti.

O günü hiç unutamıyacaktı.

Bir çok hediye ve ganimetlerden başka, yüz altmış parça top, iki bin tüfek götürüyordu. Beş yüz esirden ellisi, şövalye rutbesi taşıyordu.

Ermeni Halil paşa, şimdi de öyle bir zafer arıyordu.

Malta karşısında gördüğü manzaraya doymuştu..

Yanındaki paşa ve beylere baktı:

— Adanın diğer tarafına dönelim, oraları da harap eyliyelim. Ne dersiniz?

Rodos beyi olan Memi bey;

— Paşam -dedi- oralarda fevkalâde bir şey yok. Vakit kaybedeceğiz. Baruta, gülleye, zahmete yazık olacak..

— Ya ne yapalım?.

— Bendenize kalırsa, ya Trablus garp yolunu tutalım, yahud da Suriye sahillerini boylıyalım. Her iki yerde de isyan var.. Oralara asker çıkarırız.

Ermeni Halil, kaşlarını çattı:

— Doğru söylersin -dedi- madamki denizlerde boy ölçüsecek kimseler yok.. Biz de Trablus garba gidelim.. Şu âsi herif, azılıdır derler, öyle mi?

Dimyat beyi cevap verdi:

— Evet paşamız, başında bir yığın cengâver varmış.. Karaya asker dökmek bir hayli mes'ele olacak..

— Hele bir toparlanalım, konuşuruz.

Evet, Trablus garpta isyan bayrağını açan Sefer dayının müthiş bir kurt olduğunu o da işitmişti. Onu bastırabilirse, padişah, daha evvelki Kara cehennem harbinde olduğu gibi, elbette Saray burnunda onu karşılar, elini öptürürdü.

Verilen emir üzerine, sahile çıkan asker döndü ve Maltaya, son bir kaç gülle daha savurulduktan sonra donanma, Akdenizin tirse sularını yırtarak cenubu şarkiye doğru süzülüp gitti.

∴

Sıcak, müthiş bir sıcak vardı. Deniz müthiş surette durgundu. boydan boya gözü alan Trablusun kum sahillerindeki halk, sür'atle kaçışıyor ve kendisini şehir kapısından içeriye atıyordu. (10 temmuz 1614)

Donanmanın bir kısmı limana girdi ve sahile asker çıkardı. Yirmi beş parça kadırga da, yelken üstünde, toplarını sahile çevirmişti.

Bastardadan (Derya kaptanı gemisinden) indirilen bir sandal, iki ağayı hamilen, limana doğru sür'atle ilerledi. Kalenin surları üstünde halk birikmişti.

Ağalar, askerlerin arasından geçtiler ve kale kapısına kadar yaklaştılar.

Halk, onlara bakıyordu. Mazgal deliklerinden de silâhlar uzanıyordu. İki ağa, vakur ve heybetli bir şekilde yaklaştılar. Kapu vurdular, selâm verdiler..

— Ey müslüman kardeşler, -dediler- açınız, açınız. Biz size silâh atmağa gelmedik. Biz size padişahımız efendimizin selâmlarını getirdik..

Gerek kapunun arkasındakiler, gerek mazgaldakiler ve dinliyenler biribirinin yüzüne baktılar.

Ağalardan biri devam etti:

— Sefer dayı hakkında çıkarılan bedhahane şayialara padişahı âlempenah efendimiz hiç inanmadılar. Sefer dayı kullarını sevmiyenlerin bigarazin bu şayiayı çıkardığına kanî oldular. Kendisi orada ise bir parça görünsün. Değilse zarar yok!

Son cümle onlara biraz emniyet telkin etmişti. Muhafızlardan biri seslendi:

— Hele durun ağalar, bir bakalım...

Beş dakika sonra kapu, ağır ağır açıldı ve Sefer dayı göründü. Evet, Asinin tâ kendisi idi.

— Ağalar -dedi- evvelâ sorayım, Kaptanı derya kimdir?

— Halil paşa.. Sizi en çok seven, bakkınızda en çok sefaat eden, hattâ burada size beylik vermek istiyen yüce Halil paşa..

Âsinin gözleri vesvese ile fırıl fırıl dönüyordu. Arkasında baştan başağı efradı vardı.

— Padişahımız efendimizin bana emniyetleri olduğuna dair sözünüze yemin eder misiniz?

— Ederiz. Vallahi ve billâhi!

— Buraya hulûsü niyetle geldiniize Allah şahid olsun mu?

— Olsun, olsun..

— Şimdi benden ne istersiniz?

— Çok değil, gemiye kadar bir zahmet.. Kaptanıderyanın selâm ve muhabbetlerini de getirdik.. Biz, Suriye üzerine gideriz, buranın ahvali hakkında mahremane diyecekleri var. Mümkünse biraz askerle biraz erzak alacağız. Burası size emanet edilecek ve biz gideceğiz.

Âsi reisin bir ağası kulağına fısıldadı:

— İnanmağa gelmez. Osmanlı paşaları, insanı güler yüz göstere göstere boğazlatırlar.

Fakat Sefer dayı, inanmış ve kalmıştı.

— Efradımla beraber gelirim..

— Sen bilirsin, nasıl gelirsen gel! Elbette ki paşayı ayağına çağırmazsın..

— Hayır, hayır!. Efrad da istemem. Ben tek başıma gelirim, yemin ettiniz, inanıyorum. Ve, maiyetinin söz söylemelerine vakit bırakmadan çıktı, ağaları takip etti.

Biraz sonra, Kaptan paşa için ayrılan mevkie çıkıyordu. İşte, Halil pasa ayağa kalkmıştı. Sefer dayı, yürüdü ve Halil paşanın eteklerini öptü:

— Efendimiz bize selâmet ve saadet getirdiniz..

— Sen de bize sadakat getirdin Sefer dayı..

Asi reis, söyle bir etrafına baktı. Şüphelenecek birsey yoktu:

— Allah ömürler versin paşamız.. Deryada da, karada da şevketiniz yüksek olsun..

İki nefer, elleri göğüslerinde cubuklar getirdiler. Arkadan da kahve de göründü. Bir kaç bey ile iki üç ağa da geldiler.

Sefer dayı, garip bir hissin tesiri altında kıvrandı ve hafif hafif terlemeğe başladı. Etrafını kalabalık sarmıştı. Kaçacak yer yoktu.

Kaptan paşa sordu:

— Burada usul nicedir, Maltalılar, Floransalılar buralara kadar gelirler mi hiç?.

Sefer dayı ytukunarak cevap verdi:

— Hayır paşam, altı aydır hiç göründükleri yok..

— Ya!..

Paşanın gözleri Sefer dayının arkasında bulunan bir nefere ilişti. Asi reis, bu bakışı hissetmişti. Çubuğu bir tarafa, kahve fincanını paşaya fırlattı ve elini beline götürdü. Fakat geç kalmıştı. Atılan bir kemendle kolları sımsıkı bağlandı. Bağırıyordu:

— Senin ne Ermeni olduğunu bilirdim ben alçak.. Allah namına yemin ettirir, ondan sonra mel'anetini işlersin.. Seni Kayserinin köpek Ermeni tohumu seni, senden, başka ne beklenir ki?..

Daha fazla söyliyemedi, ağzına bir tıkaç vuruldu ve bütün plân önceden hazırlanmış olduğu için asi reis kaldırıldı ve tekrar sandala indirildi. Sandalda asker dolu idi. Diğer bazı sandallar da ayni şekilde dolu olarak sahile hareket ettiler. Halk, vaziyeti görüyordu. Birdenbire şehir içinde bir panik koptu. Asinin maiyeti efradı, reislerinin yakalandığını görünce korkudan çil yavrusu gibi dağılmışlardı.

Sefer dayı, kapalı bulunan şehir kapısının dibine getirildi. Orada bir direk vardı. Cellâd,

— İşte -dedi- şuraya bir ip takalım, asalım keratayı..

İp hazırlandı ve ilmik boğazına geçirildi. İpin diğer ucunu, dev cüsseli iki cellâd yakalamıştı. Asi reisin ağzındaki tıkacı çıkardılar. Bir yeniçeri cavuşu sordu:

— Bir vasiyetin var mı? Son sözün nedir?

Sefer dayı, galiz bir küfür savurdu:

— Gidin, o Ermeni Halile söyleyin, cehenneme düştüğü gün üç tuğlu değil, yedi tuğlu vezir olsa, gene gırtlağına yapışır, kendisinin ne İsaya, ne Muhammede kul olamıyacak bir köpek olduğunu söylerim.

Politika:

Romanya Kralının Londra ziyareti

Geçen müzakerelerin bir İngiliz gazetesinde daha önceden yapılan tahmini

Romanya kralının Londra ziyareti günün en mühim siyasî hâdisesini teşkil etmektedir. Orta Avrupadaki son değişiklik ve Almanyanın şarkî Avrupaya yayılma siyaseti karşısında, bu ziyaret hakikaten mühim bir gaye ile yapılmış görülmektedir.

İngilizce «Deyli Harald» gazetesinin siyasî muharriri Kral Karolun Londra ziyaretini şu şekilde izah ediyor:

Kral Karolun Londraya resmî bir ziyaretle geleceği bundan tam bir sene evvel haber verilmişti.

Teşrinisani 1937 - Teşrinisani 1938. Bu iki tarih arasında ne büyük bir fark var! Avusturyanın ilhakı, Çekoslovakyanın parçalanışı, Münih anlaşması....

Bununla beraber Kral Karolun siyaseti o zaman ne ise bugün de odur. Ziyaret esnasındaki «görüşmeler» in mevzuu, Romanyayı alâkadar eden bahisler de, bir sene evvel ne ise şimdi gene o olacaktır.

∴

Son bir sene zarfında Romanyanın siyasetinde hiç bir değişiklik yoktur. Çünkü hayallere kapılmıyan ve yabancı nüfuzu altında bulunmıyan kral, siyasetini tamamiyle tesbit etmiş bulunmaktadır. Hareketlerini tesir üzerine değil, ileri görüşü ile tayin etmektedir. Bu da iyi bir siyaset ve iyi bir kumandanlıktır.

1936 yazında, zecrî tedbirler kaldırıldığı zaman kral Karol beyannamesini okumuştu. Habeşistan tecrübesinden Romanya kralı üç netice çıkarmıştı:

1 — Milletler cemiyeti, emniyeti temin edecek bir müessese olmak bakımından ölmüştür.

2 — Müşkül bir vaziyette İngiltereden ve Fransadan yardım beklemek Romanya için doğru değildir.

3 — Romanyanın tutacağı en doğru siyaset ihtilâflı bir vaziyete düşmemektir. Ne Fransa veya Rusya ile birleşip Alman aleyhtarı siyasete girmek, ne de almanya ile beraber Rusya aleyhtarı bir siyaset tutmak.. Sadece, bitaraf kalmak ve herhangi bir «blok» tan hariç bulunmak..

Kral Karol, bu siyaseti derhal tatbike başladı ve ilk olarak Romanyanın meşhur hariciye nazırı Tituleskuyu azletti. Çünkü «Titü» son derece «Fransız sistemi» taraftarı idi. Almanya ile muharebe takdirinde Rus askerlerini Romanyadan geçirmek üzere Sovyet hariciye komiseri Litvinofla bir anlaşma müzakeresine bile girişmişti.

∴

«Titü» gittikten sonra Kral Karol haricî siyaseti idareyi kendi eline aldı.. Bu siyaset tam bir bitaraflık gayesi üzerine istinad ediyordu. Romanya ne büyük bir devletle ihtilâfa girecekti, ne de büyük bir devletin muharebesine iştirak edecekti.

Bu 1936 sonbaharında tutulan siyasetti. Fakat 1937 sonbaharında da Romanya kralı bu düşüncededir ve düşüncesinde haklı olduğunu hâdiselerle görmüştür.

Kralın gayesi siyasette istiklâldir. Ayni zamanda, iktısadî sahada da Romanyayı müstakil bulundurmak arzusundadır. Bugün bu maksatla hareket etmektedir. Kral Almanyanın Karadenize doğru ilerlemek siyasetinden korkmuyor. Fakat Almanyanın iktısadî yürüyüşünün şiddetinden endişe duyuyor.

Şüphesiz, Almanyanın Balkan memleketleri ile olan siyaseti daima sıkı idi. Tuna vadisi tabiî bir ticaret yoludur. Alman sanayii ile Balkanların ziraati biribirini tamamlamaktadır. Biri diğerinin en iyi pazarını teşkil etmiştir ve böyle olmakta devam etmektedir.

Bunun böyle olması da lâzımdır. Arasıra Almanyayı Macaristandan aldığı buğdaydan, Romanya ve Macaristandan aldığı petroldan mahrum etmek istiyen müzakere teşebbüsleri görülmektedir. Bu mânasız bir harekettir. Çünkü ne Macaristan ve ne de Romanya böyle bir şeye razı olmıyacaktır. Niçin razı olsunlar? En iyi müşterileri - veya tehlikeli bir komşuları - olan Almanya ile bozuşmak istimiyorlar.

Romanya, Almanya ile olan ticaretini inkişaf ettirmek ve arttırmak arzusundadır. Fakat Almanya ile olan ihracat ve ithalâtında Almanyanın iktısadî sistemine sürüklenmek istemiyor.

∴

Kral Karolun ve nazırlarının fikri sudur: Eğer Romanya iktısadî istiklâlini muhafaza ederse haricî ticaretini istediği gibi idare edebilir.

Bir Alman ticaret heyetinden sonra bu sonbaharda Romanyaya bir İtalyan heyeti de geldi. İtalyanlar, Balkan pazarını Almanyanın inhisarı altına almasını istemiyorlar. Romanya, İtalyanları hararetle karşılamıştır.

Bugün kralla beraber Londraya, İngiliz - Rumen ticaret münasebetini kuvvetlendirmek hususunda müzakere için bir heyet de gelmiştir. Romanya İngiltereye daha fazla hububat, petrol ve kereste satmak, buna mukabil de İngiliz mallarını Almanya vasıtası ile değil, doğrudan doğruya İngiltereden almak istiyor.

Bu suretle Romanya, Almanya ile olan ticaretinden tamamiyle ayrılmıyacak, yalnız bunu müvazeneye koyacaktır.

∴

Londradaki müzakerelerin başlıca mevzuu şu olacak: İngiliz - Rumen ticaretine yeniden nasıl bir şekil vermeli? Türkiyeye olduğu gibi Romanyaya da bir kredi verilmesi, Rumenlerin ileri sürdüğüne göre, faydalı olacaktır.

Fakat bunu İngiliz maliyecileri biraz endişe ile karşılıyorlar ve başka bir şekil aramayı tercih ediyorlar.

Şüphesiz kralın ziyareti sadece bir iş ticareti değildir. Kral Karolla, Kral Corc kardeş çocuklarıdır. Romanya da İngiltereye karşı hakikaten bir kardeş sevgisi vardır - ve bu sevgi Kral Karolda daha fazladır.

Fakat iş üzerinde de görüşmeler olacaktır. Daha doğrusu, «yüksek siyasetler» denilen meselelerden ziyade iş meselesi görüşülecektir. Ve bu eğer, netice verecek olursa her iki memleket için de iyi olacaktır.

V. N. Ever

Bir cinayet faili aranırken

Sekiz cinayetin faili olduğu anlaşıldı

Çekoslovakya adliye ve zabıta kuvvetleri aylarca süren araştırmalardan sonra bir cinayet failini yakalamışlar ve sonradan bu adamın bir cinayetin değil, sekiz cinayetin faili olduğu kendi ikrarlarile anlaşılmıştır.

Anton Stanel ismindeki bu adam, vaktile Pariste giyotinle başı kesilen Landrü tipinde bir katildir. Bu da, hizmetçi kızları kandırarak evine çeken ve orada öldürerek cesedlerini fırında yakan Landrü gibi, onun hareketini andırır şekilde cinayetler işlemiş olmakla zannaltındadır.

Anton Stanelin, Pragda polisçe tanınmış Anna Kindi isminde bir kadının öldürülmesi üzerine izi üzerine düşülmüştür; kendisi, Taborda ele geçirilince, sorgusu yapılırken, şöyle demiştir:

— Madamki yakalandım bir kere ve elinizde delil de var; artık ne diye saklıyayım? Evet, Anna Kindli ben öldürdüm. E, bir cinayeti ikrar ettikten sonra, artık başka cinayetleri saklamanın manası yoktur. Ben bu kadından başka da sekiz kadın öldürmüş bir erkeğim!

Onları Landrü gibi iğfalle evine okup öldürdüğünü söyliyen Anton Stanele, böyle seri halinde cinayetler işlemekle takip ettiği maksad sorulunca, mevkuf, omuzlarını silkmiş ve şu cevabı vermiştir:

— Maksad mı? Bu, bir zevk işidir, benim için!

— Nasıl.

— Evet, kadınların kanına girmekten dehşetli bir zevk duyduğum için yaptım bu işi!

Ve kimleri öldürdüğünü birer birer sayıp döken Anton Stanel, bunları nasıl öldürdüğünü de büyük bir soğukkanlılıkla anlatarak, bu vaziyete rağmen başını kurtarabileceği ümidini göstermiştir:

— Buradan çıkınca dokuzuncu cinayetini işlemiyeceğimi garanti edemem, size!?...

Çıldıran Dünya

Yazan ANTONİ E. ZİSKA Çeviren: ASIM KÜLTÜR

—21—

Doktor Holbroke kurtulabilecekler arasında bir seçme yapıyordu. Bu esnada kampımızda kalanlar bizi davet ettiler ve bize solumuzda şimdiye kadar farkına varmadığımız bir yığın insan ölüsü gösterdiler. Bu ölüler koyu mavi bir renk taşıyorlardı. Hiç şüphe yok ki vebanın kurbanları idiler. Rastladığımız köylüleri de beraberimizde götürmiyecektik. Çünkü vebayı başkalarına da sirayet ettireceklerdi. Bu hususta emir kat'î idi. Diğer köylerde, bu mikroba ulaşmamış binlerce köylü vardı ve bizi bekliyorlardı.

Böyle bir faciayı görmiyenlere böyle bir şeyi sadece yazmak ve hikâye etmek kolaydır. Fakat milyonlarca insanı nazarlarından kurtarma ümidinin ışığını tecessüm ettirdikten sonra hiç yüzlerine bakmadan bırakarak geriye dönmenin ne demek olduğunu ve insanın nasıl bir kalbe sahip olması lâzımgeldiği anlatmak güçtür.

Bu faciayı mahallinde görmiyenler ve büyüklüğünü bilmiyenler için anlaşılması gayri kabildir.

Diğer köylere varıyoruz. Kanomuz dolduktan sonra tekrar kampa dönüyoruz. Orada açlıktan iskelet halinde on iki bin kişi ile, hastalıktan da bitkin üç bin kişi toplanmış bulunuyor. İçlerinden enjeksiyon yapılacak olanları ayırmak ve yıkanmalarını temin etmek lâzımdı. Fakat bu ne ile yapılacaktı? Elimizde yalnız o sarı ve kokmuş su vardı. Hava gayri kabili teneffüstü, öldürücü mikroplarla dolmuş bulunuyordu. Fasılasız bir surette seri halinde, iğne kırılıncaya, son ampul bitinceye kadar enjeksiyon yapılıyordu.

Tıbbî bir itina görmiyenler belki tabiat tarafından kurtarılacak veya öleceklerdi. Seksen milyon insan felâket içinde çırpınırken on beş bin insanın hayat veya ölümü bahis mevzuu olabilir mi idi?

Biz de yarın ölmüyecek mi idik? Gece müthiş bir korku içinde kaldık, yarın bir hastalığa tutularak bu Kadavralar arasına kavuşmak bizi müthiş surette ürkütüyordu. Kendimizden korkuyorduk, sık sık guddelerimizi yokluyorduk.

Şişmişler mi idi?

Bunlar vebanın ilk işaretlerini taşımıyorlar mı idi?

Gün olunca ayni facia başladı. Ayni merhametsiz ve korkunç manzara, seksen milyon insanın ölümünü nasıl tasvir etmelidir? Bunun yalnız Estantanelerini vermek mümkündür. Bu felâkete maruz kalan mıntaka hudutsuzdur. Yalnız bir kaçını zikr için Şanghay, Kangsu, Arvvei Honan, Kiangsi Hoopek, Kitok San Kwantung Fukieni kaydelelim. Bu arazi Fransadan üç defa büyüktür.

Evet, burada yalnız estantaneler vermek mümkündür. Misal olarak yal-Hien - Ning kampını ele alıyor ve eylülün yirmi birinci gününe ait macerayı yazıyorum:

Nien - Ning çadır bezlerile bambolardan yapılmış bir kamptır. On beş bin felâketzede burada barınmıştır. Bunlar hep, kadın, çocuk ve köylülerden ibaretti. Bunlara aile başına günde bir avuç pirinçten fazla birşey verilmiyordu. Bu pirinç de ancak kurtarılabilen vilâyetlerin iane ve teberrülerile tedarik edilmişti. Tuhafı şu ki bu pirinçin yarısı da çürümüştü. Fakat çürüküne bakan yoktu. 21 eylülde kampı dolaşan doktorlar, hastalar arasında koleranın başladığını görüyorlar. Buna çare bulunamazdı. Yapılacak bir şey de kalmamıştı. Bu kamptan bin kişi alınarak Pou - ju kampına nakledildi. Sonra muayyen bir yere bir mitralyoz yerleştirildikten sonra boş bir bahane ile ondört bin kişi bir kol ile bir dağa bağlı fakat etrafı su ile dolu bir yere nakledildi. Bu esnada mitralyöz ateşe başlıyarak bu ondört bin kişi öldürüldü. Bu facianın nasıl yapıldığı neden ibaret olduğunu anlatamam. Bu korkunç emrin verilmesini de temin edemezdim. Böyle bir ölüm, uzun süren bir agoniye tercih edilirdi. Fakat kim bilir burada birşey düşünülebilir mi?

Hankeuye dönmek ve ilâç tedarik için tayyare ile Şankaya gittik. Yeniden bin kilometre yol katettik. Çin ne geniş bir ülkedir. Çinliler tayyareyi Çin bayrağının rengine boyamışlar ve kanatları üğerine de iki salip işareti yapmışlardı. Sabah erkenden hareket mecburiyetinde idik. Fakat bir haftadanberi tahlil edilmez facialara şahit olan ve her fedakârlığı yapmağa amade bulunan tayyarecimiz Heglen ölmek üzere bulunuyordu. Bir evde yatıyordu. Elimizde lüverver olduğu halde serum bulabildik. Çinde ikamet eden Avrpalılar tarafından teçhiz edilerek hastane gemisi halinde kullanılmakta olan Nannah Möller vapuru tam bu zamanda Hankeüye gidiyordu. Fakat maalesef vakit gecikmişti. Heglen ölüyordu. Kalbi hummanın yüksek hararetine mukavemet edememişti.

Bundan başka gördüğü facialar da bu kalbin mukavemetini kırmıştı. Biraz sonra Heglen ölmüştü. O basit bir pilottu. Fakat insanlara sadece yardım etmek istiyen sessiz bir kahraman.

İnsanlara yardım için koşan böyle bir insanın ölümü karşısında benim gibi yalnız olan bitenleri görmek için gelen bir adamın yaşadığını düşününce hicap duyuyordum.

Bundan sonra tayyareyi bir Çinli idare edecekti. O bizi Şankaya kadar götürebilecekti. Fakat ne zararı var. Biz ki buradan ayrılalım ve bu cehennemi terkedelim. Vebanın fantomlarını görmeden biraz uyumak, uyumağa muktedir olmak en birinci arzumuzu teşkil ediyordu.

— Devam edecek —

Miki Mavz mucidi mahkemeye verildi

İki artist sesleri üzerinde ihtikâr yapıldığını iddia ediyor

Masal mevzulu ve resimle yapılmış bir filmde konuşan kadın ve erkek iki artist tarafından, Miki Mavsın mucidi Volt Dizni aleyhine Nevyorkun en yüksek mahkemesinde bir dava açılmıştır; davayı açanlar, Adriyana Kazelotti ve Harri Stokvel, Volt Diznein Silli Sinfoni serisinden Şneyvitşen filmine seslerini vermişlerdir; bu Alman masalı mevzulu filmde, Adriyana Şneyvitşen olmak üzere konuşmuş, buna mukabil 2400 mark elde etmiştir; Harri de Prens olmak üzere konuşup, 1200 mark almıştır.

Volt Dizniyle aralarındaki mukavelenamede, bu paranın yalnız filmde konuşmalarına mukabil verildiği açıkça yazılı olmasına rağmen, bu filmle şahsen milyonluk bir iş yapmış olan Volt Dizni, bununla gözü doymıyarak, filmde konuşan iki artistin oradaki konuşmalarını plâğa aldırmaktan çekinmemiş, mukavelede buna müsait bir kayıt bulunmadığı halde, üstelik milyonlar kazanmıştır. Bu noktadan dava açan iki artist, davayı böylece anlattıktan başka, hakkı olmadan sesleriyle plâk ticareti yapan adamın işi sulhen halle de yanaşmadığı, tazminat ödemekten imtina kaydiyle, tazminat istiyorlar. Kadın artistin istediği tazminat miktarı, top yekûn yarım milyon markdır; erkek artist, 250,000 markla aza kanaat gösteriyor.

Volt Dizni, plâkların, sinkronize filmden istifade edilerek yapıldığını, o filmde konuşulanları tekrar tesbit ettiğini ileri sürmekte, film konuşması için para ödediğine göre plâğa nakilden dolayı tekrar ücret bahis mevzuu olmıyacağı noktasında durmaktadır.

Hukukçuların çoğu, Volt Dizniyi mukavele ahkâmına muhtelif hareketle bulunmuş saymaktadırlar. Mahkemenin Volt Dizni aleyhinde karar vereceği sanılmaktadır?.

İnsan açlığa ne kadar dayanabilir?

Açlığa ne kadar zaman dayanılabileceği etrafında, ötedenberi araştırma yapılan mevzulardan biridir. Muhtelif zamanlarda ölüm cezasının mahkûm edilen aç bırakılarak yerine getirildiği de vaki olmuş ve bu suretle tecrübeye dayanan malûmat edinilmişse de, bu vaziyete rağmen azamî had, asırlardan sonra, bugün bile katiyetle belli değildir.

Açlık mevzuuna ait en yeni hâdiselerden biri, Macaristanda geçmiştir, orada bir hapishaneye konulan Lukiks ismindeki bir erkek, açlık grevine girişmiştir. Kendisine verilen ceza, müebbeden ağır hapisti, temyizi bu kararı tasdik etmesi üzerine, greve girişmeği yerinde görmüş ve yerine getirmiştir.

Hayli zaman açlığa dayanan bu adam, sun'î gıdalandırma teşebbüslerine de şiddetle karşı koyarak, 53 gün ne yemiş, ne de içmiştir. Lâkin, bu 53 gün sonra, sıhhî vaziyeti birdenbire bozulmuştur. Bunun üzerine de bir hastaneye kaldırılmış, sun'î gıdalandırma ile kendisini hayatta bırakmak çaresine başvurulmuştur. Bu teşebbüsten henüz bir netice alınmamıştır.

Diğer taraftan Fransada da başka bir açlık hâdisesile karşılaşılmıştır. 50 yaşında bir işsiz olan Alfred Giyyom, Ruen şehrinde meşakkatli bir yaşayışla sürüklenip duruyor, geceleri şehrin garına giderek boş duran eşya vagonlarından biri içerisine sokuluyor, orada sabahlıyormuş. Bir defasında, içerden kapattığı vagon, üstelik dışardan da kilitlenmiş, kendisi uyurken o vagon, hareket edeck bir katara bağlanmış ve tren 10 gün süren bir gidişle tâ Bezansona kadar gitmiş.

İçerde aç, bilâç kalan işsiz, güçsüz adamın trenin durduğu her istasyonda bir nöbet avazı çıktığı kadar bağırdığı ve tepindiği, rastgele yumruk savurduğu, anlaşılmıştır ve işsizlik, açlıktan ziyade bu harekleri tesirile bitkin düştüğü neticesine varmıştır.

Erkek kostüm kumaş

Pardesülerinizi ve bayanların kürk manto ve Buga Yaka kürklerini İBRAHİM KARAKAŞA bakmadan geçmeyiniz.

Odunpazarı No. 12

TIP ALEMİNDE

Kanser savaşı haftası münasebetile

Dr. Operatör Nuri Arakan
İzmir Memleket hastahanesi hariciye şefi

Birçok senelerdenberi Tüberküloz ve Frengiye karşı yapılan mücadele faliyetile devam ettiği halde kansere karşı ya hiç veyahud pek az bir mücadele yapılmaktadır. Son zamanlarda kanserin ehemmiyet ve içtimaî noktai nazardan büyük zararları Tıp alimlerini geregi gibi meşgul etmeğe başlamış ve mütemadiyen memleketlerde kanser hakkında ciddî bir mücadele kaynağı başlıyarak kaybedilen zamanları fazlasile telâfi etmeğe germi verilmiştir.

Kanser 18 inci asırdanberi malûm olan bir hastalık olup o zamanlar bu afetin yalnız Morfolojisi tetkik edilerek muayyen bir şekil verilmediğinden hayvanatı kışrıyeden yengeç ve istakoza benzetilerek seretan nami verilmişti.

Asırların terakkiyatile kanser denilen teşekkülün teşrihi marazisi hücreleri ve ensaci tetkik edilmek üzere ciddî bir saha açılmış ve enzar noktai nazarından vahameti anlaşılmıştır. Kanser vefiyatına ait istatistikler her sene göz karartıcı bir yekûna vararak takribi olarak Fransada yirmide bir vak'anın kanserle öldüğü anlaşılmaktadır. Bu yekûna teşhis edilemiyen vak'aları da kaydetmek icabettiği takdirde vefiyatın daha korkunç bir yekûna varacağı tabiîdir.

Kanser beşeriyeti zalimane ıstıraplar içinde ölüme sürükliyen en müdhiş bir hastalıktır. Kansere karşı yapılacak mücadele kanserin yalnız öldürücü bir hastalık olmasından dolayı değil ayni zamanda evca ve ıstırabına karşı da mücadeleye girişmek mecburiyetinde bulunmamız dolayısiledir.

Kansere karşı faydalı bir mücadele yapılabilir mi?

Bu suale pek yakın bir zamana kadar menfi cevap veriliyordu. Son senelerde kanser tedavisi tekemmül etmekte bulunan terakki sayesinde bugün bilâ tereddüd tarafgirane cevap verilebilir. Eslâfımızın kanser mücadelesine karşı ümidsiz bulundukları esbap araştırılacak olursa bir mesleğin noktai esasiyesine temas etmiyerek hataalût batıl bir şebekei itikatiyede birleşmiş oldukları görülerek asırlardanberi kanserin gayrikabili içtinap ve gayri kabili tedavi olduğu nazariyesi icrai hükmediliyordu.

Halen malûmdur ki kanser mebdeinde ve az çok muhtelif bir zaman da mevzii bir hastalık olup bu devrei mevziiyesinde kabili tedavi bir hastalıktır.

Cerrahinin birçok şifayap olmuş vak'aları x şuaile tedavi ve şifayap olmuş müşahedat kanserin kabili tedavi olduğunu isbata müsaiddir.

Vaktinde teşhis ekseriyetle tedaviyi müsmir kılar ve bu suretle kanserin mahdud olduğu bir zamanda bıçakla tedavisi mümkün olur.

Bir zamanlar Radyolojistlerle cerrahlar arasında şiddetli münakaşaları mucip olan kanserin ziya ile tedavisi bir zamanı muvakkat için cerrahiye tefevvuk etmiş gibi görülüyorsa da halen tabipler, cerrahlar, ve radyolojistler yekdiğerinin mevkiini muayyen bir surette tayin etmişlerdir. Bu usulü tedaviler yalnız başına veya yekdiğerlerine muavenet suretile istimal ve tatbik edilerek yekdiğerine muarız kalmaktan uzaklaşmışlardır. Kanserin cerrahi tedavisinin tarihini kat'iyyetle tesbit mümkün değilse de bu tarzı tedavinin eski hatta kanserin lâyıkile tanınmış olduğu devirlerde dahi ekseriyetle tatbik edildiği kabul edilmektedir. Zira kanser teşhisi vazedilmemiş dahi olsa vücudun herhangi bir nahiyesinde lüzumsuz ve muzır bir teşekkülün bu kadar olmamasını temin için hiç şüphesiz onu ortadan kaldırmak düşünülmüştür.

Ancak bu müdahalenin o zamanlarda bile ittifak ile kabul olunmamış olduğu bazı durubu emsalden anlaşılıyor ki kanseri incitme beni veya dokunma bana diye cinaslı isimlerle tavsif ederlerdi.

Kanserin en çok cerrahi usullerle tedavi edilmekte olan eşkâli cild Kanserleridir. Ciltte bilhassa ve - cihte teşekkül eden kanserlere cerrahi tedavinin tatbik edilişinde iki sebep aramak mümkündür:

Dudak kanserinde bir hastanın ameliyattan evvel ve ameliyattan sonraki hali..

1 — Hastalar yüzlerinde husule gelen böyle bir teşekkülü kaldırmağı estetik noktai nazardan arzu ederek tabibe müracaat ederler.

2 — Hastalar ekseriyetle vaktile müracaat ettikleri için tabip müdahaleye mani bir teşekkül görmez ve vak'a vaktinde teşhis edilir. Echizei dahiliye kanserler ise çok defa teşhis edilmeden ve teşhis edilebilse bile müdahale istitbabı tayin edilmeden kaybolurlar.

Cild kanserlerinden dudaklardaki epiteliyomalar cerrahi müdahale ile en güzel ve parlak netice veren vak'alardır.

Fotoğrafı gösterilen bu vak'amız alt dudak epiteliyomasıdır. Dudak bıaçla usulü mahsusile çıkarılıp tasnı usulü ile de yeniden dudak yapılmıştır.

Keza kadınlarda kanser en çok meme; ve rahimde teşekkül eder. Meme kanserleri gerek kadının ay başısı ve gerekse bunun haricinde memede gayri tabiî bir teşekkül kabarcık tarzında başlar. Memenin herhangi bir noktasında fındık cesametinde bir sertlik hissedilir. Bu sertlik gittikçe büyür ve etrafına yapışır. Ve ağrılar başgösterir. Zamanla koltuk altlarındaki bezelere sirayet eder. Bu devrede mütehassıs bir hekime müracaat ederek kat'î teşhis konularak müdahale edilen vak'alar kurtulur.

Ameliyat ne kadar erken yapılırsa şifa müddeti o kadar fazladır. Ve yegâne tedavi de cerrahi tedavidir.

Rahim kanserlerine gelince: Genç kadınlarda kanser olmaz diye öteden beri bir taamül vardır. Kanser ihtiyarlık hastalığıdır, derlerse de, yeni tetkikat ve müşahedeler gösteriyor ki gençlerde de hatta yirmi ile otuz arasındaki sinde de pek çok rahim kanserleri vukuatı görülmüştür Cismi rahim kanserleri daha çok ihtiyarlarda görülür.

Her iki cins kanserler ay halinde fazla kanama, âdet haricinde ufak tefek harekât ve tardidat tesirile kanamanın zuhur etmesile muttasıftır. Kadınlarda gayri tabiî kanamanın zuhur ve devamı mutlaka müt hassısa müracat etmekte istica âmirdir.

Biraz geciken vak'alarda kasî ağrıları başlar ki bu hal kanserin civarına sirayet etmekte olduğunu gösterir. Erken teşhis zamanında müdahaleyi, müdahale ise şifayı temin eder. Bu hususta yapılacak savaş hastaların çok erken mütehassıslara sevkini temin etmekten ibarettir Frengi, verem ve bulaşık hastalıklarla mücadelede olduğu gibi bu gibilerin mecburî olarak mütehassıslara sevki temin edilmelidir.

Mücadeleden maksad - Kansere aid mütaleat ve taharriyatın esbabını kolaylaştırmak.

2 — Tarzı teşhis ve araz istikşafiyeyi basitleştirmek.

3 — Ahaliye kanser - Profilaksi teşkilâtını anlatmaktır.

Bu hususta muhterem vekâletimiz beş senelik programında kanserle mücadele için geniş bir pay bırakmıştır. Şayanı şükrandır.

Dr. Ope. Nuri Arkar

Kanser ve kansere karşı savaş..

Yazan: Dr. M. Şevki Uğur

— 2 —

Bir çok operatörler kanser yaralarının ve urlarının kesilip çıkarılması ve bazı ukdelerin uzaklaştırılması gibi kanser tedavisini, ameliyatın vaktinde yapılmasını tavsiye ederler. Halbuki Londra operatörlerinden doktor Robert Bel, Layipzigli profesör Tirş uzun zamandanberi yaptıkları tecrübeler sonunda; kansere karşı savaş yapabilmek için yegâne çarenin ameliyat olduğunu zannetmekte olduğumuzdan bu savaşta daima mağlûp olmaktayız. Diyorlar. Berlinde doktor Oto da birçok denemelerinden, sonra şimdiye kadar yapılan tedavilerin daimî surette neticesiz kaldığını beyan etmiştir.

İşte anlaşılıyor ki kanser hastalığı bu usullerle yapılan tedavilerle kansere karşı savaş yapmak pek zayıf bir kuvvete dayanmaktadır.

Zira kanser hastaların ameliyat olduktan sonra nüksülere uğrayarak daha ağır ve vahim şekiller içinde kıvrandıklarını görüyoruz. Hastalığı tekrarlıyan hastalar, tedavi için tekrar operatörlere gitmekten korkuyorlar ve çekiniyorlar, çekinmeseler bile, tekrar müracaat ettikleri takdirde fayda görüp görmiyecekleri meçhuldur. Şurası muhakkaktır ki, ameliyat yapılan hastalarda nüks olmaktadır.

Şu hale göre bıçaksız olarak kansere karşı savaş yapılabilir mi?

Dr. Elis Berger elli yaşlarında kanserli bir ailenin mide ve bağırsaklarında kanserin gerek menşei hakkında ve gerekse başlangıç devirlerinde tetkikler yapmıştır. Bu büyük katilin yegâne sebeplerini yaşama usullerinde ve gıdalardaki bozukluklarda bulmaktadır. Çünkü barsak yoliyle müzmin ve kendi kendine bir zehirlenmenin kanseri tevlit ettiğini bu tetkiklerine istinat ettirmektedir.

Asırlarımızın insanlarında kanserin birinci devrini müzmin bağırsak tenbelliği ve inkibaz teşkil etmektedir. Esasen bu bozuklukları da tevlit eden sebepler; yeşil, taze sebzelerin, nebatî gıdaların, çiğ yemeklerin yenmesidir. Dene bilir ki kanser hastalığı doğrudan doğruya bir gıda hastalığıdır. Umumiyetle gıda noksanlığı, vitaminsizlik veya vitamin azlığının sebep teşkil ettiği söylenmektedir.

Şu malûmata göre Berger kanserin tedavisi için müzmin bağırsak tenbelliğinin kaldırılması lâzım geldiğini beyan etmektedir. Bunun için de banyolar, yıkanmalar, jimnastikler, sabah yürümeleri ve günde iki defa barsak boşaltması gibi tedbirlerin ya-

— Devamı 7 nci Sahifede —

MEŞHUR İNGİLİZ GAZETECİSİ VVARD PRİCE'LE BİR KONUŞMA

O, 1911 senesinde Lüleburgazda Bulgarlara karşı verdiğimiz harbı, Çatalca müdafaasını da görmüş

15 yıl sonraki Ankara

"Ankara yeni bir ruhtur, yeni bir imandır. Burasını 15 yıl sonra tekrar görmek isterdim.,,

Ulus refikimizde (T. İ.) yazıyor:

Hariciye bahçesinde Büyük Ölünün tabutunun geçişini bekerken kendisiyle tanıştığım meşhur İngiliz gazetecisi Bay Ward Parice'le dün akşam, Ankara Palas'ta dostça bir sohbet yaptım. Orta Avrupa'da bilhassa Almanya ve İtalya'da devlet şefleriyle yaptığı mülâkatlarla, yazdığı makale ve kitaplarda dünya ölçüsünde bir şöhret yapan bu muharrire ilk önce, «Gazeteciler, başkalariyle görüşmeyi kendilerine iş edinmiş kimselerdir; fakat bu, bazan, birbirleriyle konuşmıya mâni değildir» dedim. Bu küçük mukaddime, dünyanın en büyük hâdiselerini mahallinde görmek itiyadında bulunan ve bir iki gün önce de, dünyanın son büyük hâdisesini görmek üzere şehrimize gelen Bay Price ile yaptığım sohbeti hazırlamış oldu:

— Büyük bir hâdisenin akşamındayız; diye söze başladı, Türkiyeye ilk defa gelmiyorum. İlk defa 1911 senesinde İstanbul'a gelmiş, Lüleburgaz'da Bulgarlarla yapılan muharebede ve Çatalca müdafaasında bulunmuştum. O zaman, sultanların ve Babıâli'nin son günleri idi. Bu itibarla onların artık sonu yaklaşmış olan haşmet ve azametlerini de görmüş oldum. O günlerde Türkiye hasta adam halinde idi.

Türkler, on altıncı asırda Viyana surlarına kadar dayanan ve Şekspir zamanındanberi İngiltere'de Grand Türk diye sevilen, sayılan, «Türk gibi kuvvetli» diye anlatılan savaşçı, fatih ve kahraman bir millet olan Türk'ler, nasıl olmuş da bu hale düşmüşlerdi? Bunu 1911 de İstanbul'a ilk gelişimde kendi kendime sormuştum.

Sonunda mağlûp çıkmalarına rağmen Türkler, büyük harpte gene kahramanca döğüştüler. Bu yıllarda kazandıkları galibiyetler mağlûbiyetlerden çok fazla idi. Ben, Çanakkale'de, Gelibolu yarımadasında bulundum. Orada bu milletin şecaatini, baba yiğitliğini gözlerimle gördüm.

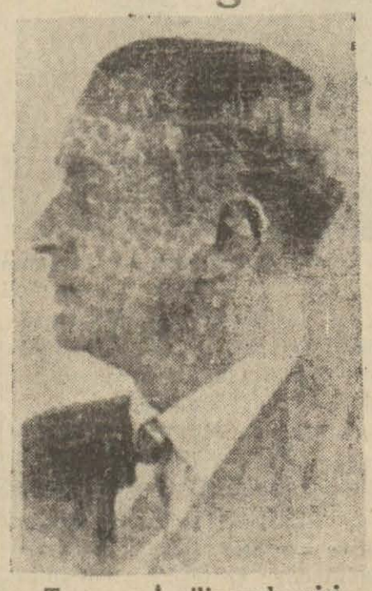

Tanınmış İngiliz muharriri Ward Price

Büyük harpten sonra Atatürkle ilk tanışmam, 1918 ikinciteşrininde İstanbul'da Perapalas otelinde olmuştur.

13 İlkteşrin 1918 de mütarekenin imzalanacağı sıralarda ben, Limnos adasında bulunuyordum. Mütarekenin imzasından sonra Selânik ordusunun kurmay başkanı olan İngiliz generali bir torpido ile İstanbul'a gidiyordu. Beni de beraberine aldı. O sıralarda henüz torpiller kaldırılmamış olduğu için seyahat tehlikeli idi. İstanbul'da Perapalas oteline indik.

Bir gün, bu otelin bir İsviçreli olan müdürü bana bir Türk generalinin benimle konuşmak ve beraberce bir kahve içmek istediğini söyledi. Sırtında sivil bir elbise ve başında fes bulunan bu zatın yanına gittim. Bu sivil zat, Mustafa Kemal paşa idi. Ben, henüz bu ismin şöhretini duymuş değildim. Çanakkale,de bizi mağlûp eden kumandanın o olduğunu, daha, öğrenmemiştim.

Bu Türk generali üzerimde derin bir intibâ bıraktı. O günlerde çok mahzun ve muztarip görünmekle beraber, kudretli bir seciye ve enerjiye sahip olduğu anlaşılıyordu.

Mustafa Kemal paşa, bana o gün Türkiye'nin büyük harbe bu şekilde girmekle büyük bir hata işlediğini söyledi. Şimdi de hasıl olan vaziyet, işlenmiş olan o hatanın âkıbeti ve cezası idi. General bu görüşmede Türklerle ingilizlerin eski dostluklarından da bahsetti.

Kendisiyle ilk temasım böyle oldu. Hiç şüphe etmem, o zaman Mustafa Kemal, hayatının en müteessir, en muztarip günlerini yaşamakta idi.

Onu ikinci defa İzmir'e girişinin ikinci günü gördüm. 1922 senesi eylülünde. Bu defa hayatının en mesut günlerini yaşıyordu. Yunan ordusu kaçmış ve muzaffer Türkler İzmir'e girmişlerdi.

Burada çıkan yangını, halkın telâşını görmüştüm. Avrupa'da bu yangının Türkler tarafından çıkarıldığını ve Türk askerlerinin katliâmlara giriştiği hakkında bir takım rivayetler dolaşmıştır. Fakat ben orada idim. Ne katliâm gördüm; ne de yangının Türkler tarafından çıkarıldığı kanaatindeyim.

Mustafa Kemal paşa, İzmir'e girince kendisiyle bir mülâkat istedim. O sırada İngiliz ve Fransız zırhlıları, hâlâ, orada idi. Mülâkatımdan muzaffer kumandana, kendisinin İngilizlere ve Fransızlara düş[illegible] olup olmadığını sordum. Şu cevabı verdi:

— Hayır! Biz Yunanlılarla harp ediyoruz. İngilizlerle Fransızlar bizim işimize karışmadıkları takdirde bizden husumet görmiyeceklerdir.

Bir müddet sonra geldiğim İstanbul'dan Lozan'a gittim. Bu sırada konferansta bir inkıtâ olmuştu; İsmet paşa geriye dönüyordu. Ayni trenle ben de döndüm ve gene beraber, Ankara'ya giderken Eskişehir'de Gazi de trene bindi.

O zamanki Ankara, çok iptidaî bir kasaba idi. Taşhan denilen kötü bir otelde kaldım. Karşısında beyaz badanalı br lokanta vardı. Yemekleri de, servisi de fena olan bu lokantada meb'uslar bile yemek yiyorlardı.

Gazi, o zaman Çankaya'daki küçük köşkünde oturuyordu. Kendisi tarafından burada iki defa kabul edildim ve beraberce çay içtim.

Mustafa Kemal paşa, bütün kasabayı gören bu köşkte bana Türkiye'nin âtisi için zihninde hazırladığı tasavvurları anlattı ve şehrin imarı için yaptıdığı plânları gösterdi.

Şimdi, on beş sene sonraki gelişimde bu modern evleri, geniş caddeleri, stadyumları, resmî ve hususî daireleri görünce o zaman bana gösterilmiş proje ve plânları hatırlıyorum. Bu plânlar, tatbik sahasında gerçekleşmiştir.

Bu bir harikadır ve bundan çıkarılan netice şudur: Türkler, kendine yol gösteren hakikî bir lidere mazhar olunca canla başla çalışacak bir millettir.

Bunlar benim bir takım sathî hatıralarımdır. Siz memleketin içinde yaşıyorsunuz. Daha iyi bilirsiniz.

Türk hükûmet merkezinin İstanbul'dan kaldırılıp Ankara'ya getirilmesi kadar isabetli bir karar olmamıştır. Hükûmet merkezi buraya gelince İstanbul'da gösterilemiyen hararetli mesai gösterilecektir. Nitekim gösterilmiştir de. Nitekim Çinde de hükûmet merkezinin Pekin'den Nankin'e kaldırılması, aşağı yukarı, buna yakın bir fark göstermiştir.

Günün birinde Ankara, Avrupanın en güzel merkezlerinden birisi olacak ve buraya birçok Avrupalı ziyaretçiler gelecektir.

Ankara, yeni bir ruhtur; yeni bir imandır. Bu şehre ikinci ziyaretimi on beş sene sonra yapıyorum; on beş sene sonra bir daha gelip müstakbel terakkilerinizi, inkişaflarınızı da görmek isterim.

Osmanlılar zamanında da Türkiye'de münevver ve mütefekkir bulunmamış değildir. Fakat eski rejimlerin havası onlara inkişaf ve faaliyet imkânı vermemişti. Ancak Atatürk'ün getirdiği rejimdir ki Türkiye'deki kabiliyetlere açılma ve ilerleme imkânını bağışlamıştır.

Bu arada kadınların nail oldukları hürriyet ve inkişaftan bahsetmeden geçmiyeceğim. Bugün, Türkiye'de Türk kadınının memleket dâvalarında Türk erkeği ile yanyana çalıştığını görmek insana sevinç veriyor.

Büyük Şefiniz Atatürkün vefatı, mâtem verici, fakat onun yerine İsmet İnönü'nün gelmesi de mesut bir hâdise olmuştur.

Halefle selef uzun yıllar inkılâp ve terakki yolunda beraber çalışmışlardı. Atatürk'ün büyük fikirlerini, engin tasavurlarını tatbikat mevkiine koymakta, buna göre memleketi teşkilâtlandırmağa en büyük himmet ve muvaffakıyet gösteren şahsiyet, İsmet İnönü olmuştur.

Cenaze törennin bütün tafsilâtını intibalarını Anadolu Ajansının hazırladığı tertibat sayesinde telefonla kolayca Londra'ya verdim. Başka bir Avrupa merkezinde bu kadar kolay ve çabuk muhabere temin edemezdik. Ajansa ve müdürüne de teşekkürlerimi bildirmek isterim.»

Londra'nın en fazla satılan gazetesine yazı yazan ve gazetecilik âleminde adı büyük bir şöhret olan Ward Price, cenaze töreni aksamı bana bunları söyledi. Kendisine teşekkürle ayrıldım.

Şanghay belediye reisi

Suikasttan kurtuldu

Şankay, 25 (Radyo) — Şankay belediye reisi aleyhine bir suikast tertip edilmiştir. Atılan kurşunların hiç biri belediye reisine isabet etmemiş, suikastçıların önüne geçmek istiyen bir japon neferi ölmüştür.

İki suç birden

Kestelli caddesinde sabıkalı şoför Talât, kabadayılık meselesinden bıçakla Cafer oğlu Şahini sol elinden hafif surette yaralamış, Ahmed oğlu Ali Nazmiyi de dövmüştür. Suçlu yakalanmış, adliyeye verilmiştir.

Memleket hastanesi başoperatörü

M. Nuri Arkan

Adres: İkinci Beyler sokak fırın karşısı.. Kabul saatları 3-7 kadar. Tele: muayenehane 3125 ..Evi 2980

Zayi

İzmir Esnaf ve Ahali bankasından satın aldığım bir hisse mukabili tediye ettiğim 3/12/927 tarih ve 5125 1939 No. İki liralık ve 1/8/928 tarih ve 5503/3/2 numaralı dört liralık ve 3/1/928 tarih ve 5419/20 No. iki liralık olmak üzere sekiz liralık makbuzlarımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadığı.

Karaburun: Küçükbahçe köyü öğretmen: M. Yoldaş

Defa. 8

Resimli Dünya Haberleri

Bükreş — Bir tayyareci tayyare-şütle kendisini hava boşluğuna at- mine otuz metre kalarak büyük bir sile uçarken makineye arız olan bir mıştır Tayyareci paraşütle çok mun- demir direğe çarpmış ve bir sademe kaza neticesi tayyare amudî olarak tazam bir şekilde yere inerken ze- neticesinde asılı olarak ölmüştür. toprağa düşmüş ve tayyareci para-

Maske takılıyor

Bir kadın ölçü veriyor

Paris — Geçenlerde buraya gelen Romanya kralı Karol ve oğlu veliahd Mişel, Fransa reisicumhuru ile bir av partisi yapmışlardır.

Paris — Eski İngiltere kralı Dük de Vindsor, tayyare ile buraya gelen kardeşi Dük de Gloçester ile görüşmüştür.

Hava hücumuna karşı müdafaa tertibatı alan memleketlerde halka mütemadiyen maskeler dağıtılmakta dır. Resmimiz, Pariste ucuz maske satan müesseselerde halkın alış verişini göstermektedir.

Londra — Norveç kraliçesi Mod, 69 yaşında olduğu halde burada ölmüştür.

Barselon — İspanyanın bütün sokaklarında, tayyare bombardımanında tahrip edilmiş yolcu kamyonlarına tesadüf edilmektedir.

ÇİMDİKLER

Irk ve nesiller

Meşhur musikişinas Toskonini, İtal ya hükûmetinin takip ettiği ırkçılık davasına kızmış. İtalyayı protesto ederek ayrılıp gitmiş.

Son zamanın bu ırkçılık modası, hakikaten biçare Yahudiler aleyhine epeyce marifetler yumurtlamağa başladı. Kendilerini birinci sınıf insan, Allahına efdal ve ekmeli mahlûkat» diye yarattığı kanı, dimağı, cevheri, gövdesi, yüksek kalitede bir cins telâkki edenler, bence bir hayli aldanıyorlar..

Çünkü insan, cins at veya boğa, yahud da Hind horozu, Felemenk ineği değildir. İnsanlık denilen şey de kalıpta, yahud küreyvatı hamrası şöyle veya böyle olan kanda bulunmuyor. İnsan, insanlık kalıbının içinde doğuyor. Beşiği orasıdır, yaşadığı, büyüdüğü, genişlediği yer de orası..

Sokakta rastgele, şöyle küçücük, müçücük bir adama rastgelirsiniz, mütevazidir, ses çıkarmaz, şatafatı yoktur. Kalenderane giyinmiştir. Sizin için hiçbir şey, hiçbir kıymet ifade etmiyen bu adam, hakikatte, hepimizden çok yüksektir. Onu siz yumruklarınız ve tabancalarınızla öldürebilirsiniz. Fakat o sizi, işte o küçük kafası ve onun içindekilerle nefes aldırmadan gebertir.

Evet, sağlam yapı da lâzımdır. Zora, açlığa, çok çalışmağa dayanıklı, hastalıktan uzak insan yapıları.. Amma, zavallı Musevî milletini soyup sovana çevirmek, kovup uzaklaştırmakla maksad hasıl olur mu?.

Zannetmem...

Rahmetli doktor Abdullah Cevdet bir vakitler, neslin ıslahı için hariçten erkek getirilmesini bile istemişti. Toprağında onu huzurdan mahrum etmek istemem. Fakat bence, neslin ıslahı şöyle olur:

Hasfalıkla mücadele, iyi gıda, seviye, iyi terbiye, tanzim edilmiş hayatı, neş'e ve eğlence vasıtaları, içtimaî hayatın sevinçli ve hareketli bir çehreye malik oluşu..

Yoksa, ırk nazariyeleri, Yahudi düşmanlığı vesaire, sadece birer gösteriş hareketleridir ki, sonu gelmez.

ÇİMDİK

ANADOLU

Günlük siyasî gazete

Sahib ve Başmuharriri
HAYDAR RÜŞDÜ ÖKTEM
Umumî neşriyat ve yazı işleri müdürü Hamdi Nüzhet Çançar

İDAREHANESİ
İzmir İkinci Beyler soka'c
C.Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
Telefon 2776.. Posta kutusu: 415

ABONE ŞERAİTİ
Yıllığı 1400, altı aylığı 800
kuruştur

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır

ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

Herek Reis

— 9 —

YAZAN: *Kadircan Kaflı*

Kalede beş bin asker vardı. Nikola teslim olmadı. Çıkışlar yaptı. Bu sırada limandaki gemilerile de yetmiş kadar kadırga ve kalyondan ibaret olan Türk filosuna baskın yapmak istedi. Fakat Herek, böyle bir baskına karşı limanın ağzına otuz kadar Karamürsel kayığının biribirine bağlanmasile bir set yapılmasını söylemişti. Karaca Hasan reis Sadrazam Mahmut paşaya bunu açtı ve yaptırdı. Fakat Herek bu kayıklara (Rum ateşi) denilen ateşleri de koymuştu. Bu ateşler, tutuştuğu zaman denizde bile yanan korkunç kumbaralardı. Toz kömür, küherçile, kükürt, neft, nitrat dö potasdan yapılırdı. Donanmada bunun ustaları vardı.

Yapılan set akşamdan sonra limanın ağzına götürülüyor, gün doğmadan önce çekiliyordu. İçinde de fedailer bulunuyordu. Gündüz baskın korkusu yoktu. Limandan çıkmalarına engel olmasın diye açık bırakmayı da daha uygun bulmuşlardı.

Gerek Nikolanın ve gerek Katalan korsanlarının gemileri bir gece beklenen baskına çıktılar. Fakat limandan çıkar çıkmaz kendilerini söndürülmesi mümkün olmayan bir ateş çemberi arasında buldular. Yedi tanesi cayır cayır yandı ve diğerleri kaçtılar. Denizin üstü kıyametten bir örnek idi. Gerek padişah ve gerek sadrazam Mahmut paşa bunu pek beğendiler. Padişah, Mahmut paşa ile birlikte Karaca Hasan reisin gemisine geldi:

—Sağol kaptan.. Yiğit denizcisin.. dedi.

Hasan reis biraz gerisindeki Herek'i gösterdi:

—Bunu düşünen de, yapan da bu delikanlıdır, sultanım..

Padişah bu on sekiz yaşındaki genci baştan ayağa kadar süzdü. Büyük bir sevgi ile onu alnından öptü:

—Çok yaşayın! Bu denizlerde en çok sizin gibi erlere güveniyoruz.

O akşam sadrazam gemisine çağrılan Hasan reise, Mahmut paşa:

—Seni tersane kâhyası yapıyoruz. Devlete daha yakından ve daha çok hizmet edersin.

dedi.

—Bağışlayın devletlüm. Ben gitsem yerimi dolduracak yüz kişi var. Lâkin zamanı değildir.

—Hünkârımız böyle istiyor. Herek denilen delikanlıyı da al. Yaptığı hünerleri donanmadaki azaplara öğretsin!

Karaca Hasan reis bunu zorla kabul etti. İlkbahar gelince buradaki işleri iyice yola koyduktan sonra geleceğine söz verdi.

Fakat Herek ilk ve son cevabını şöyle verdi:

—Ben bu denizlerden ayrılamam. Yılın dokuz ayına Hdaliçte ense yapıyorlar. Böyle bir yaşayış beni öldürür be.. Henüz tam denizci bile olamadım ki.. Bu işi yalnız ben bilmiyorum. Rum leventleri de biliyorlar. Onlardan dilekleri kadar alsınlar.

—7—

ADALAR GÜZELİ

— Kız, gözün aydın sevgilin gelmiş.

— Foti geldi ha! Ne mutlu!..

—Hiç de haber vermezsin Angeli!.

—Geldi amma, bundan ne çıkar? Henüz nişanlanmadık bile. Babam bir türlü razı olmuyor.

—Artık sözünde durmalıydı. Günah... Sana acımıyor mu? Bak sana bir defa neye benzedin? Elbet onun istediği parayı getirmiştir.

—İş zaten bunun için bozuk gidiyor ya..

—Yoksa para getirmedi mi?

—Hiç!

—İnanmam. Şimdi Kandiyede çok kazanç varmış. Venedik donanmasile askerleri orada alış verişi çoğaltmış.

—Ona sorarsan bunun tersini söylüyor. Venedikliler beş yıldanberi Türklerle savaş etmekten fakir düşmüşler. Usanç getirmişler. Alış veriş yokmuş.

—Demek ki erken davransaymış varmış..

—Kimbilir, o zaman da kendisi becerir miydi?

—Züiçe'nin kocası Moraya askere gitti. Despot Tomas'ın yanında bulundu. Tomas ilk zamanlarda parlayıp çabuk söndü ve Avrupaya kaçtı amma Kiryakos bol bol para ile geldi ve evlendi.

—Benimki de gitmek istemişti amma, ben razı olmadım.

—Keşki olaydın!

—Ya ölseydi!

Bir kaç saniye sessizlik oldu.

Ablak yüzlü, iri yarı bir kız, mini mini yüzlü, derin kara gözlü, on üç yaşlarında bir genç kıza dönerek sordu:

—Hrisantiden ne haber!.. O dönmiyecek mi imiş?

Genç kız omuz silkti:

—Onu düşünmüyorum ben.. Sevmiyorum ki.. Benim için çıldırıyor. Kovdum. Babamdan istemiş. O da «bir evin olsun, bana yüz altın ver, bu işi bitirelim!» demiş. Parayı bulur da getirir diye korkuyorum şimdi.. Amma, nereden bulacak?

Kocaman testileri, bakır güğümleri dolduranlar oradan uzaklaşmıyorlar ve bu konuşmalar uzayıp gidiyordu.

Son sözleri söyliyen ve hepsinden güzel olan kızın adı Halki idi. Testisini doldurmuştu; omuzuna aldı.

Diğerleri de davrandılar.

Çeşme başından ayrıldılar.

Henüz on adım gitmemişlerdi ki önde giden kızlardan ikisi birden bir çığlık attılar:

—Korsanlar. Korsanlar!.

Omuzlarındaki testiler yere düştü ve parça parça olarak suları döküldü.

Diğerleri de bu çığlıktan fena halde ürkmüşlerdi.

Bu zamanda, böyle habersizce onların görünüşü hiç şüphesiz şaşırtıcıydı. Fakat bu kadar korkmanın manası yoktu. Zaten tanır tanımaz:

—Bunlar Türklerdir.

Diye biribirlerine haber vermişlerdi. Şimdi yollarına devam etmemekle beraber deminki kadar telâşlı değillerdi. Sadece onların geldikleri köşeye varmadan önceki sokağa sapmak istemişlerdi.

Fakat leventler onlardan daha çevik davranmışlar, yollarını kesmişlerdi. Hepsi de gülümsüyorlardı.

En önde yirmi dört yaşlarında uzun boylu, sırım gibi bir delikanlı vardı. Küçük levet kavuğu, daracık cepkeni, kısa şalvarı ve geniş kırmızı kuşağı, kara yemenileri ile dimdik ve gülümsiyerek onlara bakıyordu. Başını biraz sallıyarak şakacı bir sesle:

—Ooo. Bir sürü ceylân.. Su başından dönüyorlar! Dedi.

Bunlar oldukça güzel yunanca ile söylenmişti.

Kızların korku ve telâşları eskisi kadar olmamakla beraber gene de kaçmağa yeltendiler. Fakat leventler onların etrafını sarıverdiler.

Hepsi de gülümsüyorlar ve gülüyorlardı.

Öndeki delikanlı hepsini başından ayağa kadar süzdü. Sıra Halkiye gelince onun üzerinde birkaç saniye durdu:

—Pek güzelsin! Hem de en cesuru.

Bu delikanlı genç kızın pek hoşuna gitmişti.

Gülümsedi.

Omuzlarını azıcık kaldırarak dudak büktü:

—Neden korkayım. Bize bir fenalık yapacak değilsiniz ya..

—Doğrusu yapmak niyetinde olsaydım gene sana kıyamazdım. Kimin kızısın sen?

Bu sırada levetlerin biraz önce çıktıkları köşeden yeni bir kafile göründü. Bunlar da Türk gemicileri idiler ve her birinin omuzlarında ağaçtan yapılmış olan büyücek fıçılar vardı.

Kızlardan biri diğerini dürttü:

—Su almaya geliyorlarmış.

Şimdi daha rahatlamışlardı. Çünkü sahiden ara sıra Türk leventleri buraya geliyorlar, parasını ödeyerek öteberi alıyorlar, su fıçılarını doldurup gidiyorlar. Adanın hâkimi olan Teodos Koralis de her türlü kolaylığı esirgemiyordu. Bu adam (Venedik - Türk) harbinin sürdüğü yıllarca, her iki tarafı da hoş tutmakta ve ada ahalisinin rahatını bozmamak için büyük bir ustalık göstermişti.

Genç kız Türk denizcisinin sorgusuna cevap vermemiş:

—Lûtfen, yol açınız da gidelim.. Evden beklerler. demişti.

Bunu o kadar tatlı bir dille ve güler yüzle söylemişti ki delikanlının sanki ruhuna işlemişti. O, iri ve kara gözleri o uzun ve kara kirpikler, o sevimli yüz, o güzel boy ve giyiniş, bir anda kafasına oyulmuş bulunuyordu.

Arkadaşlarına:

—Yol verin.. gitsinler! dedi.

Fakat ayni zamanda mühim bir şeyi hatırlamış gibi doğruldu:

—Durun! Zararınızı ödemeliyim. Kırılan şeyler kimlerindi? Parasını vereceğim.

Testilerin sahipleri söylediler.

Ellerine birer sarı altın koydu:

—Gücenmeyin emi? Haydi güle güle.

Şimdi genç kızların hepsi de gülümsüyorlardı.

Delikanlı onlardan en sonda olanın kolunu tuttu. Uzaklaşmakta olan en güzel kızı gösterdi:

—Onun adı ne?

—Halki.

— Halki... Halki..

—Kimin kızıdır?

—Androsun.

Son kız da uzaklaşıyordu.

Türk delikanlısı onların arkalarından seslendi:

—Heey! Halki!., Buraya bak. Bir defa bak!...

Güzel kız döndü. Yüzünü gergin tutmak istiyordu. Halbuki gözlerinin derinliğindeki kıvılcımlar uzaktan bile farkolunuyordu.

Delikanlı kolunu sallayarak onu selâmladı.

—Güle güle git, adalar güzeli. Bana darılmadın ya.. Ben seni öğrendim.

Kanser ve ... re karşı s...

— Baştarafı 5 nci S...

pılmasının gerekli olduğ... tedir. Bununla beraber tedavisinde esas: Umun... tenebbühü gerektir. Bu masaj, sabahleyin açke... taze ve çiğ zebse yemel... mübadelenin tenebbühü... mek ve bu suretle bars... de temin ederek tenbel... mak lâzımdır.

Berger pişmemiş gıda... kün olduğu kadar basi... yaşamağı tercih eyledig... mektedir. Şu hale göre ... ve tıbbî tedavisi nasıl ol...

Londranın Kiks hasta... şefi operatör Sir V. A. ... esası zuhuru hakkında ... fe ve faaliyetinin azlığı ... dalar taaffun ve tahalli... çok zehirlerin barsak ta... mildiği ve bu suretle uz... nün zehirlendiğini isbat... sanlar günde bir defa ab... kâfi görmektedirler.

Halbuki hesap edilirse... dört saat kabızlık çektik... çıkar. Bu zaman zarınd... kayeleri bağırsakta kal... velâ bir çok bağırsak ge... ha sonraları bir çok ve e... görülen yaralar husule... dir; diye bütün dünyanı... zarını çekmektedir.

Profesör Meçnikof da... ceyi elde etmiş olduğunu... dir.

Barsak kanseri hazım... neticesinde barsakta ink... geliyor ve biriken maddel... uzviyet kendi kendinin ze... tevlid ediyor, Bunun net... kanserine bir yer hazırl...

İngilterede yapılan şeh... lerine göre yüz yetmiş be... dan doksan bini erkekler... barsak, on sekiz bininin ... kanseri olduğunu göstermi... kanser hastalarının yarısı ... sak kanseridir.

— Arkası va...

Sen de beni tanımak iste...

Genç kız omuz silkerek ...

Delikanlı bağırdı:

—Bana adıyla sanıyla ... derler. Duydun mu?

Şimdi hepsi de durmuş... dikkatle bakmışlardı.

Halki de bakıyordu. H... reis su başına doğru yürü... uzaklaştığı tarafa doğru ... atarak gözlerile kovalıyor...

Genç Türk denizcisinin,... iğri kılıcının sapını tutara... larla dimdik ve hızlı hızl... sahiden görülmeğe lâyık... bütün bu genç kızların yü... gidiyordu.

Halkinin yüzü artık ge... Gözlerinin derinliğindek... şimdi onun her halinde ... Adalar denizine ün salmış... gan Türk denizcisini o da... korkunç ve saçlı sakallı b... rak düşünmüştü. İri yar... dev gibi bir adam.

Çünkü sık sık balıkçıla... Timosa dışarıdan gelenle... berleri alırlardı:

— Arka...

Umumî harpte Amerika entelicens servisi:

G.2 CASUS ROMANI

Kahramanlık, kan ve dehşet

Yazan: (Tomas Conson) *Amerika entelicens servis kumandanı*

- 26 -

Maamafih beni de takip ediyorlar dedi. Ve doktor Klaus ile yaptığı mülâkatı Çellerin müdahalesini, reisle temasın tehiri meselesini, sonra da takip edilip edilmediğini anlamak için iki saat kadar serseri gibi dolaştığını kısaca anlattı. O zaman Emilya:

—Görünüşe göre vaziyetimiz daha tehlikeli safhalara girecektir.

Dedi.

—Onu ben de anladım.

—Evet, fakat senin bilmediğin bir nokta daha vardır. Dakikadan dakikaya öldürülmek tehlikesi karşısındayız. Sevgilim, sen o adamları yakından tanımazsın.

evvel ayrılacağız.

İki genç biraz daha konuştular ve neticede Emilyanın derhal Dr. Klausu tahariyattan haberdar etmesi muvafık görüldü.

Hatta bu işi Piyetroyu beklemeden bile yapmağa mecburdu. Çünkü hem doktor Klausun fikirlerini alacaktı. Hem de teşkilâtın azası olduğundan vazifesini kusursuz yapmış olacaktı.

Piyetro:

—Derhal git, - dedi - bize karşı takip ettikleri siyasete ne kadar daha çabuk vakıf olursak, bizim için daha faydalı olur.

Emilya, sevgilisinin arzusuna muvafakat gösterdi. Ve derhal bir taksi

O arada Piyetro da aşağıya indi ve lik tesadüf ettiği telefon köşküne girerek başından geçen macerayı Arvike anlatmak istedi.

Fakat Arvik her şeyden haberdar olmuştu. Piyetronun harekâtını takip eden G. 2 memurları tam rapor vermişler ondan sonra doktoru ve Çelleri takibe başlamışlardı.

Piyetro tekrar otele avdet etti. Ve odasına çıktı. Fakat odasının kapısını açar açmaz beklemediği bir manzara ile karşılaştı ve hayret etti. Odası, kelimenin tam manasiyle karma karışık idi. Hiç bir şeyi yerinde değildi. Odasında yapılan taharriyat Emilyanınkinden çok daha dehşetli idi. Bu taharriyat bittabi, meçhul şahıslar tarafından yapılmıştı. Daima müteyakkiz ve tam zekâvetle hareket eden Piyetro odasında cürmü meydana çıkaracak en ufak bir eser bile bulundurmıyordu. Binaenaleyh yapılan taharriyattan korku veya şüpheye düşemezdi.Bununla beraber görüyordu ki, hâdise manidardı. Piyetro eşyasından hiç birisinin kaybolmadığını anladıktan sonra her şeyi eski yerine koydu.

Sonra takip edeceği hattı hareketi çizerek kendisinin de Emilya gibi doktor Klausa bu son vaziyetten haber vermeği kararlaştırdı.

Fakat doktoru nasıl haberdar edecekti. Emilya ayni vaziyeti bildirmek için bundan evvel doktora gitmişti. Kendisinin de derakıp mı, yoksa Emilyanın avdetinden sonra mi gitmesi lâzımdı?

Uzunca süren bir düşünceden sonra Piyetro, derhal doktoru ziyaretle keyfiyeti bildirmekliğin daha muvafık olacağını düşündü. Ve vakit zayi etmeden Emilyanın odasından geçti. Derhal avdet edeceğini bildiren bir tezkere bıraktıktan sonra otomobile bindi ve doktor Klausun evine gitti.

Fakat doktorun evinde, hasta bakıcı hemşireden başka kimseyi bulmadı. Ve doktorun ne zaman avdet edeceğini belli olmadığını öğrenince kalem, kâğıt istedi, doktora verilmek üzere bir tezkere karaladı. Ve derhal otele avdet etti.

Emilya otele avdet etmiş; Piyetroyu

du.

—Gene mi kaçtın, dedi; nereye gittin?

— Doktor Klausa:

—Doktora mı!..

—Evet, çünkü siz ayrıldıktan sonra odama çıktım. Ve odamı karma karışık buldum.

Benim odamda da taharriyat yapmışlardı. Bunu haber vermeğe gittim.

—Doktoru buldunuz mu?

— Hayır, yalnız bir tezkere bıraktım.

—Bende bulamadım. Ve sizin gibi bir tezkere bıraktım.

—Öyle ise hakikaten henüz eve avdet etmiş değildir.

Bu mubahasayı bir sükût takip etti. Her ikisi de düşünüyordu. Bu işin akibeti acaba nereye varacaktı? Hâdiseler, günler geçtikçe artıyordu. Garip vaziyetler fazlalaşıyordu. Nihayet Piyetro sevgilisini kucakladı ve:

—Hali hazırda birşey yapamayız. - dedi - yarını beklemek lâzımgelir.

başladı. Mes'uddu, çehres... tiyarî bir tebessüm kapla...

O arada Emilya da neş...

—Piyetro, biliyor mus... aklıma nasıl bir gevezelik...

Piyetro gezintisine de... du.

—Söyle; dedi.

—Seni tanıdığım ve se... denberi «Sevgimetre» me... ğını teessürle hatırladım... beslediğim sevgiyi ölçmek...

—Deva...

VİTEL T...

Nekris, romatizma, ku... na karşı mide kara ciğer...

HİKÂYE

İşitilmemiş bir yemek

Yazan: İGNAT HERMANN — Çeviren: SUAT DERVİŞ

Noelin arifesinde yazıhanede yalnız kaldığı kâtibe bakan müşavir: «Bu adam da mütemadiyen dolapta ne arıyor» diye düşünüyordu.

Vakit akşama yaklaşıyordu. Bayram ertesi fazla iş olmasın düşüncesile müşavir birkaç kâğıdı acele yollamağa uğraşıyordu. Kâtip kimbilir kaçıncı defa olarak masasından kalkmış dolapta birşeyler arıyordu. Bir defasında kurutma kumu yetişmemiş, bir başka sefer daha uzun bir cedvel aramıştı. Arada bir burnunu mühür mumlarının arasına sokuyor, araştırıyordu. Müşavir hiçbir şey söylemiyordu. O daima çok kızdığı zamanlar yaptığı gibi, homurdanmakla iktifa ediyordu. Fakat bu mütemadî gidiş geliş müşavirin sabrını tüketmişti. Nihayet bağırdı, toprak rengindeki yüzüne biraz kan gelen Konopasek heyecanla doğrulmuştu:

— Birşey değil, bay müşavir, bir şey değil. İpliğim bitti de, şu listeleri de dikmek istiyorum. Yeni bir yumak alacaktım.

— Ne diyorsun, masanın üzerinde, burnunun dibinde olan şey nedir?

Hakikaten masanın üzerinde bir yumak duruyordu.

— Akşama yiyeceğiniz kızarmış sazan balığı şimdiden aklınızı başınızdan almış.

Konopasek kıpkırmızı olmuştu. Yerine oturdu ve tekrar dikişine başladı. Biraz sonra tekrar yerinden kalktı ve masasından bir anahtar alarak odadan çıktı.

Müşavir sanki bir sivrisinek tarafından ısırılmış gibi yerinden kalktı ve yavaş yavaş dolaba yaklaştı. Kâtibi bu dolabın içinde mütemadiyen ne arıyabileceğini merak etmişti.

Dolabın içinde, nazarı dikkati celbedebilecek hiçbir şey yoktu. Biraz kâğıd, biraz ip, birkaç mühür mumu ve iki makas, dolabın bir köşesinde birkaç yuvarlak kutu vardı. Bu kutuların kapakları üzerinde kâğıd yapıştırmağa mahsus yuvarlak nişasta parçaları görülüyordu. Kutuladan bir tanesi diğerinden biraz uzakta duruyordu. Müşavir bunu da öbürlerinin yanına koymak için eline aldı. Fakat kutu ona pek hafif gelmişti. Açtı ve boş olduğunu gördü. Bir başka kutuyu aldı, o da boştu. Üçüncüsü de, dördüncüsü de, beşincisi de hepsi, hepsi boştu. Yalnız iki kutunun içinde bembeyaz nişasta vardı. «Bu da ne demek, diye düşünüyordu, daha on beş gün evvel bunları almıştı. Bu kadar az zamanda bunları nasıl kullanabildi.»

Tam bu sırada Konopasek te odaya girmişti. Müşaviri dolabın yanında gördüğü zaman yüzü bembeyaz kesilmişti.

— Söyleyin bakayım, bütün bu nişastaları nereye koydunuz?

Kâtip ellerini kavuşturmuş ve yalvarır bir sesle:

— Beni ele vermeyiniz, diyordu, karım ve altı çocuğum var.

Müşavir o zamana kadar hiçbir şey düşünmemişti. Şimdi, bu işte bir tarışıklık olduğunu hissediyor, fakat bunun ne olabileceğini anlıyamıyordu. Kâğıd yapıştırmağa mahsus nişastalar! Bunları ne yapabilirdi?

Kâtip korku ve heyecandan titriyerek elini eskilikten yeşile bakan bir renk almış olan ceketinin cebine soktu ve köşeleri düğüm yapılmış bir mendil çıkardı.

— İşte hepsi burada, diyordu, onları şimdi gene kutularına koyacağım.

Mendilin düğümlerini çözdü ve bütün nişastaları bir kâğıdın üzerine boşalttı. Müşayir anlıyordu. Kâtip bunları almıştı. Fakat ne yapmak için?

Müşavirin mecburî hiddeti, yerini dehşetli bir meraka bırakmıştı. Sabırsızlıkla bağırdı:

— Bunları ne yapacaktınız, Konopasek?:

— Akşam yemeği içindi, bay müşavir. Yarın Noel. Karıma bu nişastaları getireceğimi vaadettim. Evde yiyecek bir şeyim yok. Karım bunları yanımda kızartıyor. Altı çocuğum var. Onlara bir Noel gecesi hazırlamaklığım lâzım. Halbuki büfe bomboş. Sabahtanberi çocuklarım hiçbir şey yemediler.

Müşavir gözlüklerini indirdi ve bu küçük beyaz yuvarlaklara garib garib baktı.

Konopaseke bakmak istedi. Fakat gözleri üzerinde ağarmağa başlamış bıyıkları titriyen bu yeşilimtrak renkli dudaklar ve solgun çehreden leke içindeki kravatına çevrildi. Sordu:

— Bundan hiç yediniz mi Konopasek?

— Evet efendim.

— Yenilebilir bir şey mi bari?

Müşavir hayret içindeydi.

— Evet efendim.

— Bunları çabuk kutularına yerleştiriniz.

Müşavir hiddetle emrediyordu. Fakat sesi birdenbire yumuşamıştı. Geçti masasının başına oturdu.

Kâtip, uçları mürekkep lekeli parmaklarile nişastaları topladı ve onları kutularına yerleştirdi. Bu işini bitirdikten sonra çalışmasına devam etmek için yerine oturdu. Fakat çalışmasına imkân yoktu. Elleri titriyor, gözleri kararıyor, şakakları patlayacakmış gibi atıyordu. Kovulmak, rezil olmak, sefalet.

Bu akşam çocukları açtılar.

Müşavir birkaç defa dönüp Konopaseke baktı. Gözlüğünün camlarını, sonra da gözlerini sildi. Parmaklarile masaya muttarid darbeler vuruyordu. O da çalışamıyordu.

Noel yortusunda yağda kızartmak ve çocuklarına yedirmek için kâğıd yapıştıracak nişastaları çalan bu ahlâksız kâtibe tabiî çok kızıyordu. İskemlesinin üzerinde mütemadiyen kıpırdıyordu. Nihayet yerinden kalktı ve kapıya doğru yürüdü. Kâtip tekrar titremeğe başlamıştı. İdam kararını şimdi işitcekti.

Müşavir, mücerime doğru yaklaştı, ve:

— Hemen şapkanızı ve pardesünüzü alarak çarşıya gidiniz diye emretti. Büyük bir sazan balığı alarak acele eve koşarsınız ki karınızın bunu pişirecek zamanı kalsın. Anlıyor musunuz? Sonra da çocuklar için ceviz ve elma alırsınız. Karınız için de, bir şişe punç veyahud çay, ne bileyim ben, Noelden sonra ne istiyorsanız onu alırsınız. Alın haydi çabuk!

Bu sözleri söyledikten sonra cebinden cüzdanını çıkardı ve bir banknot alarak masanın üzerine attı.

Konopasek hayret içindeydi. Masanın üzerindeki on franklık bir banknottu.

— Aman Allahım.. Diye lâfa başlıyan zavallı kâtip, cümlesinin sonunu getirmedi. Bunun sebebi belki müşavirin sert bir hareket yapmış olmasından, belki de hayretten ve memnuniyetinden iki çenesinin hümmaya tutulmuş gibi biribirine çarpmasındandı.

Bir an sonra müşavir odasında yalnız bulunuyordu. Fakat hiç te çalışacak hali yoktu. Yerinden kalktı. Güzel paltosunu giydi, kalın eldivenlerini geçirdi ve kapıyı kilitliyerek çıktı, gitti.

Kendi altı çocuğunu ve onların sekiz gündenberi yukarı kattaki odada kapalı duran hediyelerini görünce nasıl sevineceklerini düşünerek neşelenmişti. Fakat arada bir aklına Konopasek ve yağda kızarmış nişasta hamurları geldikçe içine derin bir hüzün çöktüğünü hissediyordu.

— Çek edebiyatından—

Memleket hastanesi dahiliye mütehassısı

Dr. Celâl Yarkın

Muayenehae: İkinci Beyler sokak No. 25. Telefonn:3956

Evi: Göztepe No.1018

Telefon: 2545

MERKEZ HASTANESİ GÖZ MÜTEHASSISI

Doktor Halid Baran

2 inci beyler sokak, Hamam Karşısında No. 45

Her gün 3 den 7 ye kadar

TELEFON: 3806

Çin - Japon

Hongong'ta şiddetli ve çok kanlı muharebeler oluyor

Londra, 26 (Radyo) — Röyter Ajansının verdiği haberlere göre, Hongong havalisinde şiddetli ve çok kanlı muharebeler başlamıştır.

Yüz bin Çinli, imtiyazlı mıntakaya girmek için hücum etmişlerdir. Yaralıların çok olduğu söyleniyor. Silâhları alınan Çinliler, tecrid mıntakalarına gönderilmişlerdir.

Karpat Ukranyasında

Başlıyan isyan, genişlemeğe yüz tuttu. Yüz ölü var

Budapeşte, 26 (Radyo) — Karpat Ukranyasında başlıyan isyan, genişlemeğe yüz tutmuştur. Asilerle hükûmet taraftarları arasında (Host) ta çarpışmalar olmuş ve birçok kimseler yaralanmıştır.

Macaristan hudutlarını geçen milliyetçiler binlere baliğ olmuştur. Macar hükûmeti, miliyetçileri kiliselere doldurmuştur.

Macaristan (Ongvar) de asker tahşid etmeğe başlamıştır. Bu havalide asilerle hükûmet taraftarları arasında vukubulan çarpışmalarda yüz kişi ölmüştür.

Viston Çörçil

Sulh için Ingiltere ile Amerika arasında daimî bir teşriki mesai mevcut olduğunu söylüyor

Londra, 26 (Radyo) — Viston Çörçil; bugün Eseks'de bir söylev vermiş ve Amerikanın, donanmasını fazlalaştırmak hususunda verdiği kararı memnuniyetle karşıladığını söyledikten sonra, Amerika ile İngiltere arasında sulh için daimî bir teşriki mesai mevcud bulunduğunu vaziyetin, Fransa ile de ayni şekilde olduğunu ilâve eylemiştir.

Lord Çörçil, sözüne devam ederek ezcümle demiştir ki:

— Almanyaya müstemleke vermemek hususunda İngiltere hükûmetinin verdiği karar takdire şayandır. Aksi takdirde muhafazakâr partisinde bir ikilik husule gelecek ve umumî efkâr nevmidiye düşecek - ti.»

Çörçil, nutkuna devamla, umumî vaziyetin karanlık olduğunu ve bundan dolayı, İngilterenin bir an evvel silâhlanması zarurî bulunduğunu söylemiştir.

Kurmay Başkanları

Dün Atinaya vardılar. Konsey, Pazartesi günü toplanıyor

Atina, 26 (Radyo) — Türkiye, Romanya ve Yuguslavya genel kurmay başkanları, bugün buraya gelmişler ve merasimle karşılanmışlardır.

Genel kurmay başkanları konseyi, önümüzdeki pazar günü toplanacaktır.

Dost ve müttefik devletler askerî heyetleri, hükûmetin misafiridir.

Konsey, Yunan genel kurmay başkanı general Papagosun riyasetinde toplanacaktır.

İspanya harbi

Frankistler, tayyarelerle attıkları bombalardan Barselon limanında bir İngiliz gemisi harap oldu

Paris, 26 (Radyo) — Frankistler, üç tayyare ile bugün de Selba limanını bombardıman etmişlerdir. İki torpito da, Cumhuriyetçi İspanya sahillerini topa tutmuştur.

Paris, 26 (Radyo) — Havas ajansına göre, Barselon limanının bombardımanında Kaplak adındaki İngiliz şilebi çok zarar görmüş, kıç tarafına düşen bombalardan tahrip olunmuştur.

Frankistler, Poe Plonorva demiryolunu da tayyarelerle bombardıman etmişlerdir. Hareket etmek üzere bulunan müteaddit marşandiz trenlerine bombalar atılmıştır.

Paris, 26 (Radyo) — Frankistler bugün tayyarelerle Palmosu bombardıman etmişlerdir. Altı kişi ölmüş ve 25 kişi de ağır surette yaralanmıştır.

Diğer beş tayyare, Kapollankayı bombardıman etmiştir. Burada yüz ev yıkılmış, 9 kişi ölmüş ve 60 kişi yaralanmıştır.

Amerika, Avusturyanın harp borçlarını istiyor

Ruzvelt, gümrük resmi tenzilâtından Almanyanın istifade etmemesini emretti

Vaşington, 26 (Radyo) — İngiliz-Amerikan ticaret anlaşmasının akdi dolayısile ecnebi memleketlere yapılacak gümrük resmi tenzilâtından Almanyanın istifade edemiyeceği Cumhur reisi B. Ruzvelt tarafından Maliye nazırı B. Morgantava bildirilmiştir. Almanya, son zamanda Amerikan mahsulât ve mamulâtını bütün dünya piyasalarında kıymetten düşürmek için tedbir aldığından Amerika hükûmeti, Avusturyanın harp borçlarını da Almanyadan mısırran istemeğe karar vermiştir.

Yahudi aleyhtarlığı

Almanyada Yahudi müesseseleri kapatılacak Yahudi düşmanlığı Macaristanda da başladı

Berlin, 26 (Radyo) — Yahudilerin Alman ekonmik hayatından ihracı hakkındaki nizamname neşredilmiştir.

Buna göre Almanyadaki bütün yahudi mağazaları, müesseseleri ve ticaret evleri tamamen kapatılacaktır. Yalnız iaşe vaziyeti nazarı dikkate alıacaktır. Arileştirilmiş olanlara da müsaade verilecektir. Ancak bunlar gayet azdır.

Küçük esnaf listesindeki yahudi isimleri, üçüncü nizamnamenin neşrinden evel silinecektir.

Budapeşte, 26 (A.A.) — Nazırlar meclisi saat 18 de toplanmıştır.

Bir çok talebeler Peşti Kurier isimindeki liberal gazetesinin işgal ettiği binanın önüne gelerek camları ve pencereleri kırmışlardır. Talebeler bundan sonra gene bir liberal yahudi gazetesi olan Azpeştin bulunduğu bina önünde nümayiş yapmışlardır.

Naib Horti istişarelerine devam etmektedir. Devlet reisinin İmredinin istifasını kabul edip etmiyeceğinin bu akşam anlaşılacağı tahmin edilmektedir.

Başvekâlete Daranyi veya Kont Teleginin getirilmesi muhtemeldir.

Varşova, 26 (Radyo) — Yahudi aleyhtarlığı münasebetiyle burada mühim hâdiseler olmuştu. YYahudi profesörler azledilmiş ve üniversite muvakkaten tatil edlmiştir.

Amerikada kış

Kar altında kalanlardan seksen kişi ölmüştür. Soğuk çok şiddetlidir

Nevyork, 26 (Radyo) — Dün şiddetli bir kar fırtınası başgöstermiştir. Kar altında kalanlardan seksen kişi ölmüştür. Hava, bugün biraz yumuşamış ise de, soğuk son derece şiddet kesbetmiştir.

Münakalât, dündenberi inkitaa uğramıştır. Bir çok yolların kapandığı ve müessif hâdiseler vukubulduğu tahmin olunuyor.

Fransa Maliye Nazırı radyoda bir söylev verdi

— Baştarafı 3 üncü sahifede —

meleden fazla vergi alacağına inanır mısınız? Cumhuriyetle idare olunan bir memlekette, hangi hükûmet böyle bir harekete cesaret edebilir?

Hükûmet, fazla kâr temin eden kapitali, çok ağır şartlara tabi tutmuştur. Bu gibi kapitallerden yüzde 77 alıyoruz. Esasen gayri meşru kârlara artık mesah yoktur. Biz, normal kapitallere yüzde üçten fazla kâr bırakmıyoruz. Bunu iyice biliyor musunuz? Mürabahacılık, artık Fransadan kalkmıştır. Kapitalin, halka bar olmasına asla meydan vermiyeceğiz. Esham ve tahvilât faizlerini de ona göre indirdik.

Hükûmetin istediği, muntazam bir faaliyettir. Fabrikalarımız muntazam bir surette işlemiyecek olursa, amele aç kalacak ve neticede hükûmete bar olacaktır. Böyle bir hal karşısında malî buhran, elbette fazlalaşacaktır.

Hükûmet, üç milyarlık bir vergi tarh etmekle malî vaziyeti düzeltmeğe çalışıyor. ransa, niçin İtalyadan, Almanyadan ve Rusyadan daha az otoriter olsun? Buna neden cevaz vermiyoruz? Fransızlar! İyi biliniz ki, bütün dünya bize bakıyor ve akıbetimizi bekliyor.»

Pol Renyonun söylevi, derin akisler uyandırmıştır.

Başvekil Daladiye de, pazartesi günü radyoda ayni vadide mühim bir söylev verecektir.

Fratelli Sperco Vapur Acentası

ADRİYATİCA S. A. di NAVİGATİONE:

F. GRİMANİ motörü 21/11 tarihinde gelerek 22/11 tarihinde saat 17 de Pire Korfo Saranda Brendizi Avlonya Draç Ragusa Spalato Zara Fiume Trieste Venediğe hareket edecektir.

BRİONİ motörü 24/11 de gelerek ayni gün saat 19 da Patmos Lero Kalimno İstanköy Rodosa hareket edecektir.

ALBANO vapuru 28/11 tarihinde beklenmekte olup Midilli Selânik Dedeağaç İstanbul Varna ve Burgaz Köstenceye hareket edecektir.

BRİONİ motörü 28/11 tarihinde gelerek 29/11 saat 17 de Pire Korfo Saranda Brendisi, Avlonya Draç Ragusa Spalato Zara Fiume Trieste ve Venediğe hareket edecektir.

ROYALE NEERLANDAİSE KUMPANYASI:

ORİON vapuru limanda olup 28/11 tarihinde Rotterdam Amsterdam ve Hamburga müteveccihen hareket edecektir.

HERMES vapuru 26/11 tarihinde gelecek Burgaz Varna ve Köstenceye hareket edecektir.

SVENSKA ORİENT LİNİEN KUMPANYASI

TUNİSİA motörü 22/11 de Rotterdam Hamburg İskandinavya ve Baltık limanlarına hareket edecektir.

FREYA motörü 2/12 tarihinde Rotterdam Hamburg İskandinavya ve Baltık limanlarına hareket edecektir.

SERVİCE MARİTİME ROUMAİN KUMPANYASI:

ALBA JULİA vapuru 14/12 tarihinde gelerek Malta Marsilya ve Cenova için yük ve yolcu alacaktır.

İlânlardaki hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden acenta mes'uliyet kabul etmez. Daha fazla tafsilât için İkinci kordonda

FRATELLİ SPERCO

Vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

TELEFON : 2004 — 2005

Olivier ve Şürekâsi

LİMİTED

Vapur acentası

BİRİNCİ KORDON REES BİNASI TEL. 2443

THE ELLERMAN LINES LTD.

LONDRA HATTI

«TRENTINO» vapuru 29 Birinciteşrinde LONDRA, HULL ve Anversten gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

«THURSO» vapuru 6 İkinciteşrinde LONDRA, HULL ve Anversten gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

«POLO» vapuru İkinci teşrinin sonunda Londra, HULL ve Anversten gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

LİVERPOOL HATTI

«ALGERİAN» vapuru 10 İkinci teşrinde LİVERPOOL ve GLASGOWdan gelip yük çıkaracak.

«MARDİNİAN» vapuru 25 İkinci teşrinde LİVERPOOL ve GLASGOW dan gelip yük çıkaracak.

DEUTSCHE LEVANTE LİNİE

«KRETA» vapuru limanımızda olup HAMBURG, BREMEN ve ANVERSten yük çıkarmaktadır.

DOKTOR

M. ŞEVKÎ UĞUR

DAHİLİ HASTALIKLAR MÜTEHASSISI

İkinci Beyler sokak No. 82

Telefon No. 3286

Sesli sinema nasıl keşfedildi

Sesli sinema mevzuu, ilim adamlarının tam otuz yılını yemiştir..

Sessiz sinemalarda çıkan buhran, sesli sinemayı doğurdu. Bu işlerin müteşebbisi, neticenin istihsalinden bir gün evvel hayata gözlerini kapadı

Sinema dünyasında hakîkî inkılâp 1928 yılında olmuştur. Bu inkılâbın birdenbire vukubu'duğunu zannetmeyiniz. Uzun zamandanberi üzerinde uğraşılmakta olan (Sesli sinema) mevzuu, ilim adamlarının tam otuz yılını yemiştir.

Edison, hayallerin sessiz bir suretle beyaz perdeye aksini düşünmeden evvel, sesli sinema meselesini de hararetle kurcalamıştı.

Laburatuvarların esrarı içinde:

Edisonun Kinetoskop adlı küçük bir makinesi vardı. Bu makinenin deliğinden içeriye madenî bir para attığınız zaman, kutunun içinden küçük bir film seyretmeniz mümkün oluyordu. Elân bu basit makinelere tesadâf etmek mümkündür.

Bir gün Edison, bu makinenin fonğrafla birleşmesinden hasıl olacak şeklini düşünmüş, kutunun içine akseden hayallerin konuşabileceğini de ispat etmişti.

Ancak Edisonun bu buluşu nazariyede kalmıştır. İşte o sıralarda Lumier kardeşler de beyaz perdeye aksedecek olan sessiz sinemanın projesini hazırlamışlardı.

Eğer Lumier kardeşler ortaya çıkmasaydı ve Edison da kutudaki hayallerin konuşabileceği fikri üzerinde biraz ısrar etseydi, biz sessiz sinemayı hiç görmeden sesli sinemaya kavuşacaktık. Lâkin Edisonun, (her icadının pazara çıkması üzerindeki ısrarı) onu bu hususta ilmî taharrilere sevketmemiştir.

1896 da August Baron, Pariste küçük bir makinenin imtiyazını almıştı. Bu makine sinemayla fonografın izdivacından hasıl olmuştu. (Büyük kahve) de onu temaşa eden Parisli seyirciler hakikaten Boron'un eserine şaşıp kalmışlardı.

Bundan sonra Lonis Lumier ve Leon Gaumon da Auguste Baron gibi bu neviden makine imtiyazları aldılar. Leon Goumon teşebbüsünü ticaret sahasına dökerek (konuşan

İlk sesli sinemada dünyanın alâ kasımı üzerine toplıyan Aljonson

resimler) ve (sesli hikâyeler) adlı makineleriyle epeyce para kazandı.

1905 de Fransız âlimlerinden Henry joly, demin saydığımız ilim adamlarından daha muvaffakıyetli bir tarzda güzel bir makine icat etti. Bu makine bugünkü sinemanın temeli olan şeritlere (ses) de kaydediyordu. Fakat onun kanaatince, asıl sesli sinemaya başka yoldan gitmek lâzımdı. Hakikaten Henry joly kendi makinesinde de fonografdan istifade etmişti.

İlk tezahürler:

Telsiz telgrafın harikulâde terakkileri, sesli sinemanın da inkişafına sebebiyet verdi. (Sesli sinemanın babaşı) adını verdiğimiz Auguste Baron, kendi icadından beş para bile kazanmadı. Harpten sonra kör olan bu kâşif, ancak muavenetle yaşadı ve sonra fakir bir halde öldü.

Mühendis Joyl de icadından istifade etmedi..

Pariste ilk sesli sinema tecrübeleri 1900 yılı sergisinde yapılmıştır. Bundan sonra gerek sessiz sinemalarda ara sıra duyduğumuz şarkılar ve sözler, gerekse salonlarda gösterilen sesli numaralar hakiki sinema olmaktan çok uzak idiler. O zamanlarda her yerde hâkim olan sessiz sinemaydı. Hiç kimse sessiz sinemanın tahttan düşeceğini tahmin etmiyor.

1925 yılında:

Fakat Amerika sinema patronları. 1925 yılında sinema varidatlarının birdenbire inmekte olduğunu müşahede ettiler. Halk, sessiz sinemadan artık usanmış mıydı?

Buna karşı yapılacak çare ne idi?

İşte Vall Stret müesseseleri, ilk defadır ki bu endişelerle kendilerini yakın tehlikeden uzaklaştırmak istediler. Muhakkak ki halk sessiz sinemalardan bıkmıştı.

Yeni bir şey?

Evet, bulunacak yeni bir şey ne olabilirdi?

Umumî bir iflâsla karşılaşmaktansa, sessiz sinemada zarurî bir inkılâp yapmak bütün teşebbüslerin başında geliyordu.

Bu inkılâbı kim yapacaktı?

Tâli, bu büyük inkılâbı Varner kardeşlere bağlanmıştı.

Zeki bir âile:

Nevyorkta yaşayan Sam Varner, Polonezli bir kunduracının oğludur. Şehirden şehire dolaşan ve bizzat kendisinin malı olan bir piyangoyu idare eden bu adam, her gittiği yerde bağıra bağıra piyangosunun biletlerini satar, ve onunla şöyle böyle geçinirdi.

Bir gün hükûmet, her türlü talih oyunlarına dayanan hususî piyangoları bir kararnameyle menetti. Ve Sam Varner de bundan sonra açıkta kaldı. Ancak Varner'in, Hanri ve Alber adlı iki kardeşi vardı. Bunlardan birincisi sirkeci, diğeri de sabuncuydu.

Varner'in işten çıkması dolayısiyle bu üç kardeş baş başa verip vaziyetlerini düşündüler. Zaten Hanri de, Alber de sirkecilikten ve sabunculuk an bıkıp usanmışlardı.

Bir sinema seyrederken:

Tamamen işlerini terketmiş olan bu üç kardeş, bir akşam sinema salonlarından birisine girdiler. Sinemada oynıyan film onları o kadar alâkalandırdı ki hemen aralarında şu kararı verdiler.

— Biz de sinema salonları açalım! Yahud, film yapan kumpanyalarla anlaşarak onları büyük salonlara angaje edelim.

Bu karar az zamanda tatbiki sahaya girdi.

İlk kazançlar üç kardeşi de son derece memnun ediyordu. Fakat (umumî film merkezi) bu küçük bezirgânlara kızmağa başladı. Çünkü filmlerin taksimini doğrudan doğruya bu kumpanya idare etmekte idi.

Üç kardeşin şefi olan Varner, vaziyetinin nezaketini ve eğer umumî merkeze karşı haklı çıkarlarsa elde edecekleri büyük kazancı hesaplıyarak derhal hükûmete müracaat etti..

Epeyce uzun süren bir davadan sonra Varner, mahkemeden şu kararı aldı:

(Ticaret serbesttir. Siz de film yapabilir ve onları istediğiniz gibi tevzi edersiniz.)

Artık, üç kardeşin yıldızı doğmuştu. Onlar ilk kazanlariyle yeni yeni mevzular bulmağa başladılar. Meselâ, Amerika yerlilerinin hayatı, Gangsterlerle mücadele, Amerikan dağlarında kanlı aşk sergüzeştleri vesaire bu yeni kumpanyanın yeni teşebbüsleriydi.

Lâkin Varner ve kardeşleri bu teşebbüslerle ceplerindeki parayı tükettiler. Tekrar Nevyorka gelerek dostlarından aldıkları bir kaç bin dolarla film komisyonculuğuna başladılar.

Bu sıralarda Amerika hükûmeti umumî harbe girmek üzereydi. Alman aleyhtarlığı bütün Amerikayı kasıp kavuruyordu. Varner bu tehlikeden istifade ederek Almanlığı yerin dibine geçiren filmler yapmağa başladı ve bu propaganda filmleri o kadar rağbet buldu ki üç kardeş bu işten sekiz yüz bin dolar kadar mühim bir para kazandılar.

— Devamı 11 nci Sahifede —

Güzelliklerini hayranlıkla seyrederken, seslerini de zevkle dinlediğimiz yıldızlardan birkaçı film çevirirlerken

20 YIL ÖNCE

Almanlar, mütareke için Fransızlara nasıl müracaat etmişlerdi?

İmparator, Fransız şeraitini hakaretâmiz bulmuştu

Fakat mareşal Hindenburg, kendisin tehdit edince mes'ele değişti

Klemanso, Vilson ve Loit Corç Versay muahedesini imzadan çıkarlarken

7 Teşrinisani 1918... Vakit akşama doğru.. Almanyanın işgali altında bulunan Belçika'da, Spa'da eski tarz, büyük bir ev..

Evin arkadaki odalarından birinde, masa başında general elbisesi ile bir adam oturuyor. Duvarın kenarına sıralanmış on bir kişi de kendisini dikkatle dinliyor.

Masadaki general kalkıyor. Odadakilerin hepsinin ayrı ayrı ellerini sıkıyor, ve:

— Talihiniz açık olsun diyor.. Vatan için çalışacağınızı unutmayın.

∴

Mareşal Hindenburg, umumî harbe bir nihayet verilmesi teklifini ileri sürmek üzere, adamlarını Mareşal Foş'a gönderiyordu.

On iki adam, zırhları parçalanmış otomobilere bindiler ve, düşen mermilerle delik deşil olmuş yollardan müşkülâtla ilerliyerek La Kapele geldiler.. Burada emir bekliyeceklerdi. Otomobillerinden dışarı çıkmadılar.

İki saat sonra motosikletli bir asker geldi ve on bir kişinin başındakine, bir mektup verdi. Dr. Matthias Erzberger mektubu açtı ve arkadaşlarına okudu:

«Fransa hududuna La Kapei yolu ile gidiniz. Bir Fransız motosikletli asker müfrezesi sizi karşılayacak ve düşman cephesinden geçirecektir.

«La Kapelden hareket etmeden evvel otomobillerinizin her birine birer beyaz bayrak takmanız muhakkak lâzımdır.»

Bu son cümle Dr. Erzbergeri fena halde kızdırmıştı. Fakat, emre itaat etmesi lâzımdı.

O günlerde yanında misafir olarak bulunan Amerika ticareti bahriye reisi Edvard Hurleyi mareşal Foş, Almanlarla yapacağı görüşmeye davet etmişti.

Hurley, ölümünden bir müddet evvel bana bu mülâkatı şu şekilde anlattı:

«Mareşal Foşu görünce Almanların yüzünde hasıl olan tesiri ömrüm oldukça unutamam..»

Mareşalla Almanlar arasında selâmlaşma, hatır sorma gibi sahneler cereyan etmedi. Mareşal Foş masasının başında idi. Almanların içeri girdiğinin farkında değilmiş gibi duruyordu. Başını önüne eğmiş bir şeyler yazıyordu.

«Alman heyetinde bulunan iki sivilden biri Dr. Erzberger, bu can sıkıcı sükûtu ilk bozan oldu.

«— Mareşal Foş, diye söze başladı.. Talihimiz sizin elinizde bulunuyor.. Ne ihtiyat askerimiz kaldı, ne cephanemiz. Harbe daha fazla devam edemiyeceğiz.. Amerikan Cumhurreisi Vilson, Alman hükûmetine, itilâf devletlerinin sulh için ileri süreceği şartları bize bildirmiye sizin salâhiyettar olduğunuzu söyledi..

«Erzberger Fransızca konuşuyordu. O söylediklerini bitirdikten sonra, büyük Fransız kumandanı Almanı yarım dakika yukarıdan aşağı bir süzdü.

« Sonra, Foş elini ceketinin iç cebine soktu ve oradan uzun bir kâğıt çıkardı. Yavaş yavaş açtı ve okudu. Bu, Fransanın mütarekeyi hangi şartlar altında kabul edeceğini bildiren proje idi. Mareşal bunları yüksek bir sesle ve tane tane okumuştu.

«Mareşal kâğıdı okumasını bitirdikten sonra Dr. Erzberger, bu müareke şartlarını Alman hükûmetine göndermek için kendisine müsaade etmesini ve cevap gelinceye kadar Fransız ordusuna ateşi kesme emri vermesini rica etti.

« Foş kâğıdı Dr. Erzbergere uzattı, ve:

«— Mütareke tekliflerimizi âmirlerinize bildirebilirsiniz, dedi.. Fakat cevap gelinceye kadar askerlerime ateşi kesme emri veremem.»

∴

11 teşrinisani sabahı saat ikiyi çeyrek geçe nöbetçi asker, Mareşal Foşu uyandırdı ve bazı Alman murahhaslarının geldiğini ve kendisile çok âcil bir mes'ele hakkında görüşmek istediklerini haber verdi.

Mareşal Foş yattığı odadan çıktığı zaman Almanları dışarıda oturmuş buluyor. Kendisi pijema iledir. Elinde de bir saatle, mütareke şartlarının diğer bir kopyası vardır.

Gene biribirlerini selâmlamıyorlar ve Foş geçiyor masasının başına oturuyor.

İlk olarak gene Dr. Erzberger söze başlıyor.

«—Geç kaldığımız için müteessiriz. Çünkü, gönderdiğimiz adamlar buradan Spa'ya kadar olan bütün havalideki bombardımanla karşılaşmışlar. Erkânı harbiye şefimiz bizimle telsizle ancak bundan bir saat evvel temasa geçebildi ve mütarekeyi imza etmemizi bildirdi..

Bu suretle, Almanlar mütareke şeraitini münakaşa etmeksizin imzalıyorlar.

Alman murahhasları otomobillerine binip Mareşal Foşun yanından ayrıldıkları zaman saat sabahın beşiydi. Gene ayrılırken ne el sıkmışlardı, ne de Allahaısmarladık, demişlerdi..

Ezberger ve askerleri cephelerine dönerlerken, Mareşal Foş ta Fransız ordusuna şu emri vermişti:

« Bu sabah saat 11 de bütün hududlarda ateş kesilecektir.»

∴

Sonradan anlaşıldığına göre, Almanların Mareşal Foşla 7 teşrinisanide görüşüp tekliflerine cevabı 11 teşrinisanide bildirmelerine sebeb, murahhas heyetinin söylediği gibi, Fransızların bombardımanı değildi; buna bizzat Kayzer mâni olmuştu.

Ordunun, Fransaya mütareke şartlarını sormak üzere adam gönderdiğini haber alan Kayzer, Hindenburga gelmiş ve yüzüne karşı:

— Devamı 11 nci Sahifede —

Anadolu Matbaası Kitap kısmı Açıldı

Resmî ve gayrı resmî evrakı matbua ile taşra belediye ve köy büroları için defter, makbuz ve bületenleri en son nümuneye muvafık şekilde gayet ucuz tab edilir.

ADERS: İzmir 2 nci Beyler So. Parti Binası içindde Tel. 2776

İzmir Levazım âmirliği satın alma komisyonu ilânları

İzmir Levazım Amirliği SAT. AL. KO. RS. den:

İstanbul komutanlığına bağlı topçu alayı için (300) ton yulaf satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 7/1.Kân./938 çaşamba günü saat 14 te yapılacaktır. Muhammen kıymeti (15450) lirdır. İlk teminatı (1159) liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ihale saatından en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. 18-22-27-2 4158

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Edremit 4. tümen birlikleri için açık eksiltme ile (10) ton kırmızı mercimek alınacaktır.
2 — Tahmin edilen fiatı (1125) liradır.
3 — İhalesi 9/12/938 cuma günü saat onda 4. tümen satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin 84 lira teminat akçelerile komisyona müracaatları. 23—27—1—6 4208

İzmir Levazım Amirliği SAT. AL. KO. RS. den:

İstanbul komutanlığına bağlı birlikler için (420) ton yulaf satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 7/1.Kân./938 çarşamba günü saat 14 te yapılacaktır. Muhammen kıymeti (21630) liradır. İlk teminatı (1623) liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ihale saatından en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. 18-22-27-2 4159

İzmir Levazım Amirliği SAT. AL. KO. RS. den:

1 — Milâs küllük bodrum garnizonlarının senelik ihtiyacı olan (23300) kilo patates 3/11/938 günü verilen fiat gali görüldüğünden kanuni şekilde yeniden 3/12/938 günü saat 9 da eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli (2003) lira 80 kuruştur muvakkat teminatı (150) lira 29 kuruştur.
3 — İstekliler ticaret odalarında alacakları ticaret vesikalariyle muvakkat teminatları mukabilinde mal müdürlüklerinden alacakları ticaret makbuzula birlikte vakti muayenede satın alma komisyonuna müracaatları.
4 — Milâs bodrum patatesleri bir istekliye verilebileceği gibi ayni şartname evsaf dahilinde ayrı ayrı istekliye verilebilecektir.
5 — Arzu edenler her gün şartnameye parasız olarak askeri garnizonda satın alma komisyonunan alabilirler. 19 23 27 1 4180

İzmir Levazım Amirliği SAT. AL. KO. RS. den:

1 — Küllükte iki pavyon ve bir tavla ve bir mutbak inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş isede talip çıkmadığından 20/11/938 den itibaren bir ay zarfında pazarlıkla yaptırılmasına karar verilmiştir.
2 — Keşif bedeli (57842) liradır.
3 — Kat'i teminatı (8677) liradır.
4 — İsteklikler bu işe ait keşif plânlarını ve şartnamelerini Muğla dağ tuğayı satın alma komisyonundan üç lira mukabilinde aldırabilirler. İsteyenlere gönderilir.
5 — İsteklilerin 6/1.kân./938 den itibaren Muğla dağ tuğayı karargâhında müteşekkil komisyona her gün müracaatları

z 19 23 27 1 4182

İzmir Levazım Amirliği SAT. AL. KO. RS. den:

1 — Bodrumda iki pavyon ve bir tavla ve bir mutbak inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş ise de talip çıkmadığından 20/11/938 den itibaren bir ay zarfında pazarlıkla yaptırılmasına karar verildi.
2 — Keşif bedeli (65840) liradır.
3 — Kat'i teminatı (9878) liradır.
4 — İstekliler bu işe ait keşif plânların ve şartnamelerini Muğla dağ tuğayı satın alma komisyonundan üç lira bedel mukabilinde aldırabilirler.
5 — İsteklilerin 6/1 Kân/938 den itibaren Muğla dağ tuğay karargâhında müteçekkil komisyona her gün müracaatları.

19 23 27 1 4181

Izmir Levazım Amirliği SAT. AL. KO. RS. den:

1 — Milâs. Küllük, Bodrum, garnizonların senelik ihtiyacı olan (62000) kilo odun 5/12/938 günü saat 15 de eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli (3100) liradır. Muvakkat teminatı 233 liradır.
3 — İstekliler ticaret odalarında alackları ticaret vesikalarile muvakkat teminatları mukabilinde Mal müdürlüğünden alacakları makbuzla birlikte 5/12/938 saat 15 den bir saat evvel satın alma komisyonuna vermiş olacaklardır.
4 — Ticaret vesikaları ibraz edeceklerdir.
5 — İstekliler şartnameyi her gün parasız olarak askeri garnizonundan satın alma komisyonundan alabilirler. 19 23 27 1 4183

İzmir Levazım Amirliği SAT. AL. KO. RS. den:

1 — Milâs alayının senelik ihtiyacı olan 30000 kilo sığır eti (burulmuş keçi 4/11/938 günü yapılan pazarlık suretile eksiltmeye hiç bir istekli çıkmadığından kanuni şekilde yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
Eksiltme günü 3/12/938 günü saat 11 dedir.
2 — Muhammen bedel (6750) liradır Muvakkat teminat (506) lira 25 kuruştur.
3 — İstekliler muvakkat teminatları mukabilinde mal müdürlüklerinden alacakları makbuzla birlikte ihale günü olan 3/12/938 saat 11 den bir saat evvel A. satın alma komisyonuna vermiş olacaklardır.
4 — Ticaret vesikalarnı ibraz edeceklerdir.
5 — İstekliler şartnameyi her gün parasız olarak komisyondan alabilirler. 19 23 27 1 4179

Izmir Kültür Direktörlüğünden:

İzmir Ortaokullar Alım Satım komisyonu sekreterliği açılmıştır. Aylık ücret 40 liradır. İsteklilerin 10/12/938 Cumartesi günü saat 13 e kadar dilekçe ve belgeleriyle birlikte müracaatları ilân olunur. (4222)

Devlet Demiryollarından;

1 — İzmir - Dinar hattının Horsunlu - Burhaniye istasyonları arasında kilometre 208 deki Feslek deresinden toplanarak kaldırılmak suretile 5000 M3. balast ihzarı ve vagonlara tahmili metre mik'abı (138) kuruştan ve Dinar - Eğirdir hattının Çapalı - Keçiborlu istasyonları arasındaki dağlardan toplattırılmak suretile 10000 M3. balastın ihzarı ile vagonlara kolayca tahmil edilecek surette depo edilmesi metre mikâbı (90) kuruştan ayrı ayrı olarak eksiltmeye konulmuştur.

2 — Daimî teminat mektubu muvakkat teminat mektubu örneği ile mukavele projesi ve bayındırlık genel sartnamesi ve eksiltme şartnamesinden ibaret münakasa evrakı bir lira mukabilinde Alsancak işletme veznesinden alınacaktır.

3 — 5000 M3. balastın muhammen bedeli (6900) lira ve 10000 M3. balastın muhammen bedeli (9000) liradır.

4 — Eksiltme 6/12/938 salı günü olup 10000 M3. için saat 16 da ve 5000 M. 3 için saat 17 de İzmir Alsancak 8 inci işletme komisyonunda yapılacaktır.

5 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

6 — Muvakkat teminat miktarı 10000 M. 3 için (675) lira ve 5000 M. 3 için (517) lira 50 kuruştur.

7 — Ehliyet vesikasına lüzum yoktur. Ancak istekliler bu miktarda veyahud daha fazla miktarda balast yaptıklarına dair vesika ile kanunî ikametgâhı gösterir bir vesika, istekli bir Şirket olduğu takdirde siciline mukayyet bulunduğuna dair alâkadar makamattan bir vesika, Şirket sirküleri ve Şirket nâmına hareket edenin noterlikçe musaddak bir vekâletname göstermleri lâzımdır.

8 — 10000 metre mik'ap balasta ait teklif mektuplariyle istenilen vesaikin komisyon reisliğine saat 15 de, ve 5000 metre mik'ap balasta ait teklif mektuplariyle istenilen vesaikin de komsyon reisliğine 16 da verilmesi lâzımdır.

9 — Teahhütlü olarak posta ile gönderilecek mektupların posta yüzünden vukubulacak teahhurattan mes'uliyet kabul edilmez.

17 22 27 2 (4137)

Komisyonumuzda mevcud proje ve fennî şartnamelerine göre Nazilli istasyonunda yapılacak Dortuar yatakhane binasiyle bu binaya ait su, elektrik ve lâğım tesisatı ve ayni istasyonda yapılacak bir umumî helâ binasiyle bu binaya ait su, elektrik ve lâğım tesisatı isleri vahidi kıyası fiyat esası üzerinden 20/12/938 tarihine müsadif Salı günü kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Dortuar binasının eksiltmesi saat (16) da ve umumî helâ binasının eksiltmesi de saat (17) de olmak üzere ayrı, ayrı olarak yapılacaktır.

Dortuar binasının muhammen bedeli (9966) lira (46) kuruş ve umumî helâ binasının muhammen bedeli de (2533) lira (88) kuruştur.

Bu işe girmek istiyenlerin Dortuar binası için (747) lira (48) kuruş ve umumî helâ binası için (190) lira (5) kuruş muvakkat teminat yatırmaları, kanunî ikametgâhı gösterir bir vesika, eğer istekli bir şirket ise şirketin sicilline kayıtlı ve halen faaliyette bulunduğuna dair alâkadar makamattan alınacak bir vesika ile şirket sirküleri ve şirket nâmına hareket edenin Noterden musaddak bir vekâletnamenin ve kanunun dördüncü maddesine göre işe girmeğe manii kanunî bir halleri bulunmadığına dair beyannamelerle teklif mektuplarını Dortuar binası için saat (15) e ve umumî helâ binası için de saat (16) ya kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Posta ile gönderilecek teahhütlü mektupların postada vuku bulacak teahhüratından mes'uliyet kabul edilmez.

Şartname ve plânlar Alsancakta Sekizinci İşletme veznesinden birer lira mukabilinde satın alınabilir. 27 2 7 11 (4224)

Türk Maarif cemiyeti
Ege Lisesi Direktörlüğünden:

1 — Kültür bakanlığının yüksek müsaadeleri Türk maarif cemiyeti tarafından açılması kararlaştırılan Ege lisesinin hazırlıkları tamamlanmıştır.
2 — Okulun Ana, İlk, Orta ve Lise kısımları vardır.
3 — Okul, Karantina karakolu yanında Mensurî konağında açılacaktır. Konağın havası ve manzarası çok güzel ve bahçesi geniştir.
4 — Okula yatılı ve gündüzlü talebe alınacaktır. Ücretler aşağıda gösterilmiştir. Kamp ücreti buna dahil değildir.

Okul derecesi	Gündüzlü talebeden alınacak	Yatılı talebeden alınacak ücret
Ana ve ilk okul	50	Bunun yatılı kısmı yoktur.
Orta	60	200 liradır
Lise	75	200 liradır.

5 — Okul ücretleri üç taksitte alınır. Birinci taksit kayıt tarihinde, ikinci taksit birinci kânun iptidasında, üçüncü taksit mart iptidasındadır. (Birinci taksit devresi geçmiş olduğundan bu sene yalnız ikinci ve üçüncü taksitler alınacaktır.)
6 — Ege lisesinde 19/11/938 cumartesinden itibaren talebe kaydına ve 1/12/938 tarihinden itibaren derslere başlanacaktır. Açılacak olan orta okul ve lise kısımları yalnız erkeklere mahsustur. İlk ve ana sınıfı muhtelittir. Orta okul ve lisenin yalnız birinci sınıfları açılacaktır.
Kayıd zamanları her gün saat (9) dan (12) ye kadardır.
7 — Müracaat yeri: Karantina karakolu yanında Mansurî konağında EGE lisesi direktörlüğü: TELEFON 2920

Nafia Vekâletinden:
Eksiltmeye konulan iş

1 — Manisada Menemen ovası sulama ana kanalı inşaat ve sınai imalâtı ile Emiralem regülâtörü inşaatı keşif bedeli (552.157) lira (68) kurustur.

2 — Eksiltme 15/12/938 tarihine raslıyan perşembe günü saat (15) de Nafıa vekâleti sular umum müdürlüğü su komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (27) lira (61) kuruş mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (25.836) lira (35) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci madede yazılı saattan bir saat evveline kadar sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez.

20—27—1—6 4835/4168

Emlâk ve Eytam Bankasından:
Mütekaitlerle dul ve yetimlerin nazarı dikkatına

Maaşlarını bankamıza iskonto ettirmekte olan askerî ve mülkî emekli dul ve yetimlerin mart, nisan, mayıs 1939 ayhklarını almak üzere aşağıda gösterilen sıra itibarile tayin olunan günlerde ve sıralarını kaybedenlerle bu numaralardan hariç kalanların dahi 5/12/1938 tarihinden itibaren sıraya tabi olmaksızın her gün gişelerimize müracaatta bulunmaları ilân olunur.

Kaza numarası		Tediye tarihleri
1 — 475	Askerî	1/12/938 Perşembe
15 — 599	Mülkî	» »
476 — 1065	Askerî	2/12/938 Cuma
600 — 1082	Mülkî	» »
1067 — 1506	Askerî	3/12/938 Cumartesi
1083 — 1425	Mülkî	» »

Şark sanayi kumpanyasından:

			Kuruş
Örümcek	Tip 13	90 cm	804
Horoz	Tip 8	(90 cm	764
		(85 cm	731
Kelebek	Tip 9	(85 cm	675
		(75 cm	615

İşbu fiatler fabrikada teslim ve bedeli peşin ödenmesi meşrut 36 m. bir top için alıp asgarî 1 balyalık (Yani 25 top) satışlara mahsustur.

1 — 24 top almak istiyen müşteriler yukarıdaki fiatlere yüzde 2 zamla mal alabilirler.

İktısad Vekâletinin 5/8/938 tarihinde tesbit ettiği kapot bezi fiatlarına uygun olduğu tasdik olunur.

İzmir Ticaret Odası
Resmî mühür ve imzası

T. İŞ BANKASI 1938
Küçük Cari Hesaplar İkramiye Planı

4	adet	1000 L.	4000 L.
8	„	500 „	4000 „
16	„	250 „	4000 „
76	„	100 „	7600 „
80	„	50 „	4000 „
200	„	25 „	5000 „
384	„		28600 „

Kuralar 1 Mart, 1 Haziran 1 Eylûl, 1 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

En az 50 lira mevduatı bulunan hesaplar kuralara dahil edilecektir.

Sıhhat balıkyağı

Norveçya balıkyağlarının en halisidir

İki defa süzülmüştür
Şerbet gibi içilebilir

Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat eczahanesi

Başdurak Büyük Salepçioğlu hanı karşısında

KUÇÜK İLÂNLAR

Karilerimize kolaylık olmak üzere, gazetemizde (Resmi olmıyan) küçük ilânlar için bir sütun ayırdık.

İş arayanlar, iş verenlerin, kiralık ve müteferrik ilânlarını burada bulacaksınız.

İŞ ARIYANLAR:

Muhasip arıyanlara: Tecrübeli bir muhasip daimî veya bir iki saatlik iş arayor. Teminat verir. Anadolu gazetesinde B. M. e posta ile müracaat. —D. 6—

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş

Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Bir kolaylık olmak üzere her satır 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harftan ibaret olmalıdır. Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Yazı ve tercüme işlerile lisan dersleri muallimi bulmak ve emval idaresi için B. Kardiçalı 39 Hukukçu İlyas Özonarana müracaat ediniz.

Küçük ilânlardan istifade ediniz!

ILAN

Maliye Vekâleti ve Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasından:

28/5 ve 15/12/934 tarih ve 2463-2614 numaralı kanunlar mucibince ihracına selâhiyet verilen ve geliri tamamen Sivas-Erzurum demiryolunun inşasına tahsis olunan yüzde yedi gelirli Sivas-Erzurum istikrazının yirmi senede itfası meşrut dört buçuk milyon liralık beşinci tertibinin kayıt muamelesi 5/12/938 akşamı nihayet bulmak üzere 19/11/938 sabahından itibaren başlamıştır.

Tahviller hamiline muharrer olup beheri yirmi ve beş yüz lira itibarî kıymette birlik ve yirmi beşlik olarak iki kupüre ayrılmıştır.

Bu tahviller umumî ve mülhak bütçelerle idare olunan daire ve müesseselerce, vilâyet hususî idareleri ve belediyelerce yapılacak müzayede ve münakasa ve mukavelelerde teminat olarak ve hazinece satılmış ve satılacak olan Millî emlâk bedellerinin tediyesinde başa baş kabul olunacakları gibi gerek tahvil ve gerek kupon bedelleri de tahvillerin tamamen itfasına kadar her türlü vergi ve resimden muaf bulunacaklardır.

Tahvillerin ihraç fiatı yüzde 95 olarak tesbit edilmiştir. Yani 20 liralık birlik tahvil bedeli 19 ve 500 liralık 25 lik tahvil bedeli de 475 liradır.

Kayıt muamelesi Türkiye Cumhuriyet Merkez, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat, Türkiye İş, Emlâk ve Eytam, Halk, Türk Ticaret belediyeler bankaları ile Sümer, Eti ve Deniz banklar tarafından icra edilmektedir. Diğer bankalar vasıtası ile de tahvil alımı temin olunabilir.

Sermaye ve tasarruflarını en emin ve en çok gelir getiren sahalarda işletmek isteyenlere keyfiyet ilân ve 15 günlük suskripsiyon müddeti zarfında bankalara müracaatlarının kendi menfaatları iktizasından bulunduğu işaret olunur. D. 14

Tabip alınacaktır

Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırıkkale, Küçükyozgat ve Erzurumda istihdam edilmek üzere üç tabip alınacaktır. İsteklilerin vesikalarını birer istidaya bağlıyarak Umum müdürlüğe müracaatları. 15-18-21-24-27 4088

Tariş Şarapları

İzmir incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliği tarafından, geçen seneden beri yapılmakta olan nefis şaraplar piyasada daima daha fazla aranmaktadır,

Tariş şarapları şarapçılık tekniğinin en modern icaplarına göre ve sıhhî şartlara tevfikan Tariş şarap fabrikasında yapılmaktadır.

Bilhassa halk tarafından sevilen Sek ve Dömisek cinslerini tavsiye ederiz. Şarap, sıhhat, neş'e ve kuvvet verir.

Her yerde açık ve kapalı olarak satılmaktadır. Netasetine rağmen fiatları ehvendir. 70 ve 150 santilitrelik şişelerde satılır,

Toptan ve perakende satış yeri: — Kemeraltı caddesi No. 71 Tariş mağazası — İzmir Telg adresi: Tariş — İzmir Telef: 4195

SESLİ SINEMA

— Baştarafı 9 uncu sayfada —

Meçhul bir mühendis:

Buhran, her sinema kumpanyasını sarstığı gibi Varner'in sinema işlerini de altüst etti. Yeni heyecanlar bulmak kolay değildi. Bir gün Varner'in yanına meçhul bir elektrik mühendisi geldi. Ona şunları söyledi:

— Sinemayla beraber musikiyi de perdede yürütmek mümkündür. Meselâ perdede caz çalarken onların musikiyi güzelce duyabileceğiz. İcat ettiğim makineyi görmek isterseniz lütfen benimle beraber geliniz.

⁂

Varner Graham Bell lâburatuarına kardeşi Hanri'yi gönderdi.

Harri mühendisin yanına gönülsüz gitmişti. Fakat perdede akseden sahnelerin cazibesiyle Varner'in kardeşi o kadar sarhoş oldu ki derhal mühendisle bir kontrato imzaladı.

Sonradan bu üç kardeş, meşhur Vestern malî müesseseleriyle bu hususta anlaşarak vasi mikyasta sesli sinema imaline başladılar. Yalnız Amerikayı değil, bütün Avrupayı altüsüt eden Al Jalson'un beyaz perdede şarkı söylemesi, onun meşhur cazibesiyle gözümüzün önünde canlanması Harri ile Alber'in cebine milyonlar yağdırıyordu. Varner, kendi muzafferiyetinin bu büyük gününe maatteessüf erişemedi. Çünkü bir gün evel hayata gözlerini yumdu.

⁂

Bundan sonra Vestern kumpanyası yalnız şarkılı değil, sözlü filmler de imal etmeğe başladı. Al Jolsonla yapılan bir kontutaro bütün Nevyork halkını kendi salonlarını dolduruyordu.

Bundan sonra senaryoların, klâsik muziklerin, ve en meşhur romancıların eserlerinden alınan mevzuların sesli sinemaya girdiğine şahid oluyoruz.

Artık tahttan inmiyeceğini zannettiğimiz sessiz film, bizzaure yerini sesli filme vermiş ve kendisi tarihe karışmıştı.

Marcel Lopier

20 Yıl Önce

— Baştarafı 9 uncu sayfada —

— Bu fedakârlığı yapmayın! diye bağırmıştı.

General Fon Hindenburg, bir müddet imparatorun karşısında dona kalmış sonra kendini toplamış, Kayzere vaziyeti izah ederek, otuz küsur gün daha harbe devam ederlerse, Almanyanın mahvolacağını söylemişti..

Fakat Vilhelm tekrar:

— Yalan söylüyorsun! diye bağırmıştı.. Sen de, senin hareketlerine uyanlar da vatan hainleridir!.

Bundan sonra, «Fransızların ne gibi mütareke şartları ileri süreceklerini bekliyelim» demiş ve bu teklifler gelince kâğıdı evvelâ kendi okumuş ve:

— Fransızların teklif ettikleri affedilemez tahkirdir! diye bağırmıştı. Bunları hiç almamış gibi davranacak ve harbe devam edeceksiniz!.

Fon Hindenburg müşkül vaziyette kalmış, uzun müddet düşünmüş, fakat nihayet Dr. Erzbergere şu telsizi çekmişti:

«Mütareke şartlarını değiştirmiye çalışın. Fakat ne olursa olsun derhal imza edin!»

Fon Hindenburg, bundan sonra da Kayzere şu telgrafı gönderiyor:

«Sulh için yaptığım teşebbüsleri bozmıya kalkarsanız sizi veya bu yolda hareket edecek herhangi birini, fecî bir akibet beklemektedir.»

Kayzer, buna hiçbir cevap vermiyor, bu suretle son mücadelesini de kaybetmistir.

(Sunday Ekspres)

Doktor
Demir Ali
Avrupada tetkik seyahatinden gelmiştir. Hastalarını her gün muayenehanesinde kabul eder.

Doktor
Arif Yurcu
Merkez hastanesi operatörü
Hastalarını saat 15 ten 19 za kadar 2 ci beyler sokak 78 N. muayenehanesinde kabul eder. Tel.3393

Deutsche Levante Linie G. M. B. H Hamburg

«İSERLOHN» Vapuru 20 sonteşrinde bekleniyor, Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

«FRIEDENA» Vapuru 29 sonteşrinde bekleniyor, Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

«MOREA» Vapuru 5 den 11 ilkkânuna kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

AMERİKAN EXPORT LİNES

«EXECUTIVE» Vapuru 28 sonteşrinde bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

«EXCHANGE» Vapuru 2 ilkkânunda bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

DEN NORESKE MIDDELHAVSLINJE

«BAYARD» Vapuru 12 ilkkânunnunda bekleniyor. İskenderiye, Dieppe ve Norveç umum limanları için yük alacaktır.

SERVICE MARİTİME ROUMAİN

«SUCEAVA» Vapuru 19 sonteşrinde bekleniyor. Köstence, Kalas, ve Duna limanları için yük alacaktır.

«DUROSTOR» Vapuru 1 ilkkânunda bekleniyor. Köstence, Kalas, ve Duna limanları için yük alacaktır.

SOCİETE VAPUER DE BULGARE

TZAR FERDINAND» Vapuru 4 ilkkânuna doğru Burgaz ve Varna için hareket edecektir.

Vapurların hareket tarihlerile navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât almak için birinci kordonda W. F. Henry van der Zee ve Co. n. v. vapur acentalığına müracat edilmesi rica olunur.

Telefon: 2007/2008

Septolin
Diş Macunu
Dişleri inci gibi yapan etlerine kuvvet, ağıza güzel koku veren eyni formüldür.

Pürjen Şahap
Tesirini tabiî olarak yapan en iyi müshildir
Eksir Şahap
Basur memelerini giderir. Kuvveti iştihayı artırır.

Dr. Behçet Uz
Çocuk hastalıkları mütehassısı
Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahenk matbaası yanında kabul eder.

— Tirede —
Dr. S. Sırrı Tinel
İstanbul eski Alemdar Sıhhat Yurdu hekimlerinden
Hastalarını yalnız gündüzleri kabul ve tedavi eder.

Aydın vilâyeti daimî encümeninden:

1 — Eksiltmeyekonulan iş Aydın ilinin Çine kazasında ilk mekteb inşaatı 27570 lira 31 kuruş keşif bedellidir.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:
A — Kapalı zarf usuliyle eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi.
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Fennî şartname.
E — Keşif metraj cetvelleri.
F — Resimler
İstiyenler bu evrakı Aydın Nafıa müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 8/12/938 Perşembe günü saat 15 de Vilâyet Daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2068 liralık muvakkat teminat vermesi ve Aydın vilâyetinden bu iş için alınmış müteahhitlik vesikası göstermesi yaptığı en büyük işin bedeli 2500 liradan aşağı olmaması müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan birisiyle müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Nafıa dairesine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saata kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. 18 22 28 3 (4135)

Çamaşır ve banyo için en saf ve en dayanıklı sabun lüks markalı beyaz ve prine sabunlarıdır.

Her yerden ısrarla arayınız

Amili
ÜMİT FABRİKASI
Ticarethanesi
İzmir: Telgraf: ÜMİDUN Telefon: 3047

İzmirin en kıymetli hediyesi
S. FERİT
Eczacıbaşı
Kolonyaları

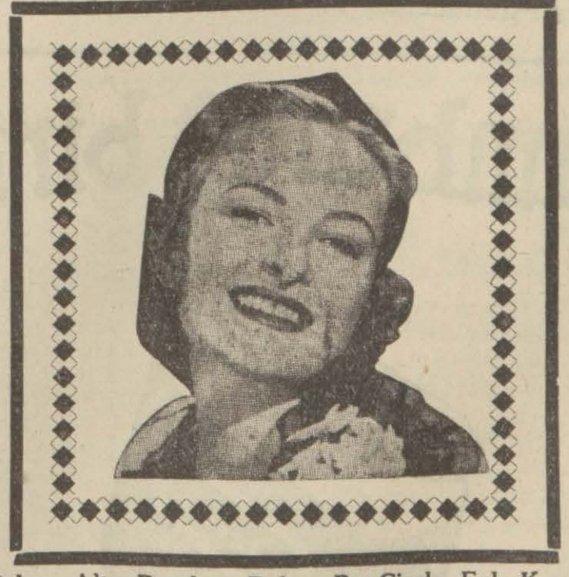

Bahar - Altın Damlası - Dalya - Beş Çiçek - Ful - Krep Jorjet Rev Dor - Manulya - Nergis Nuar - Senin İçin - Unutma Beni - Leylâk Blau - Muhabbet Çiçeği - Yasemin..

Merkez deposu
Şifa Eczahanesi

Doktor
Bürhan Bengü
MEMLEKET HASTANESİ GÖZ MÜTEHASSISI
Hastalarını her gün öğleden sonra Beyler sokağındaki muayenehanesinde kabul eder.

Merkez hastanesi operatörü
Dr. Cevad Alpsoy
(Öğleden sonra) hastalarını İkinci beyler sokak şerbetçi karşısı No. 81 de kabul eder.
Tele: 3315 EVİ 3203

İşi temiz olarak söz verdiği günde yapan bir atelye arıyanların hatırına derhal

Fehmi makine tamirhanesi

gelir.

Çünkü:

12 senedenberi hassas ve temiz iş yapmakla tanınan atelye, işi gününde teslim etmeği prensip edinmiştir.

İzmir: Kestane pazari demirciler No 67-69 Telefon:3993

Manisa Nafia Müdürlüğünden:

1) Salihli hükûmet konağı inşaatı 46329 lira 78 kuruşluk keşfi üzerinden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.
2) Bu işe ait eksiltme şartnamesi ile proje ve keşif kâğıtları ve bunlara müteferri kâğıtlar 232 kuruş mukabilinde Manisa Nafia müdürlüğünden alınabilir.
3) İhale birinci kânunun sekizinci perşembe günü saat on beşte Manisa vilâyeti Nafia müdürlüğü odasında yapılacaktır.
4) Muvakkat teminat (3474.73) liradır.
5) İsteklilerin ihaleden en az sekiz gün evvel Manisa Nafia müdürlüğünden bu iş için alacakları ehliyet vesikası ile 938 senesine ait Ticaret odası vesikasını da teklif mektuplarının içerisine koymaları lâzımdır.
6) İsteklilerin 2490 sayılı kanuna göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını 8/Birinci kânun/938 perşembe günü saat 14 e kadar Nafia müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya bu saate kadar gelecek surette posta ile göndermeleri ve postada vaki teahhurların kabul edilmiyeceği ilân olunur.

20 23 27 30

Siz de METALLUM "D,, Lâmbalarını alırsanız

Hem bol ışık almış olur, hem iktısad etmiş olur, hem lâmba değiştirmekten kurtulur, hem de sarfiyatınızın eksildiğini ilk faturada görürsünüz.

METALLUM

Tevfik Baykent

Elektrik - Telefon ve malzemesi deposu.

Siemens fabrikaları mümessili

Peştemalcılar 77 - 79 telefon 3332

Kumbara biri

100 yapar

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Doktor

Bakteryolog

A. Kemal Tonay

Bulaşıcı, salgın hastalıklar mütehassısı

(Verem ve saire)

Basmahane polis karakolu yanında 747

Telefon: 4115

Dr. Ziya Üstün

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

(Almanyadan döndü)

Hastalarını 15-19 arası Birinci-kordon Gazikadınlar durak yeri yakınında 312 No. lu apartman.

Operatör

Cemil Oral

Memleket hastanesi eski operatörü

İzmire avdet etmiş olup her gün öğleye kadar Gündoğdu Fransız hastahanesinde öğleden sonra Birinci Beylersokağında No. 42 de hastalarını kabul eder.

Telefon: 2252 Hastahane
Telefon: 2310 Klinik
Telefon: 3350 Ev.

Tip 77

En müşkülpesent radyo dinleyicilerinin radyosu dahilî imalâtı ve tekmil akustik evsafı toplıyan şaseler sayesinde yüksek ve tabii bir ses verir.

Tip 100

Herkesin radyosu.

En ucuz fiatle temin olunan yüksek kaliteli ve kudretli bir süper. Ses kalitesi ve berraklığı çok yüksek bir radyo. En son ve modern, kırmızı «Tungsram» lâmbaları ile mücehhez.

Tip 99

Her hususta en yüksek kudret
Otomatik ayar tertibatı.
Band ayarcısı.
Sihirli göz.
Cesim hopa:lör.

Ve bir çok başka yenilikler, bu radyoyu dinleme zekvlerini artırmak tadır.

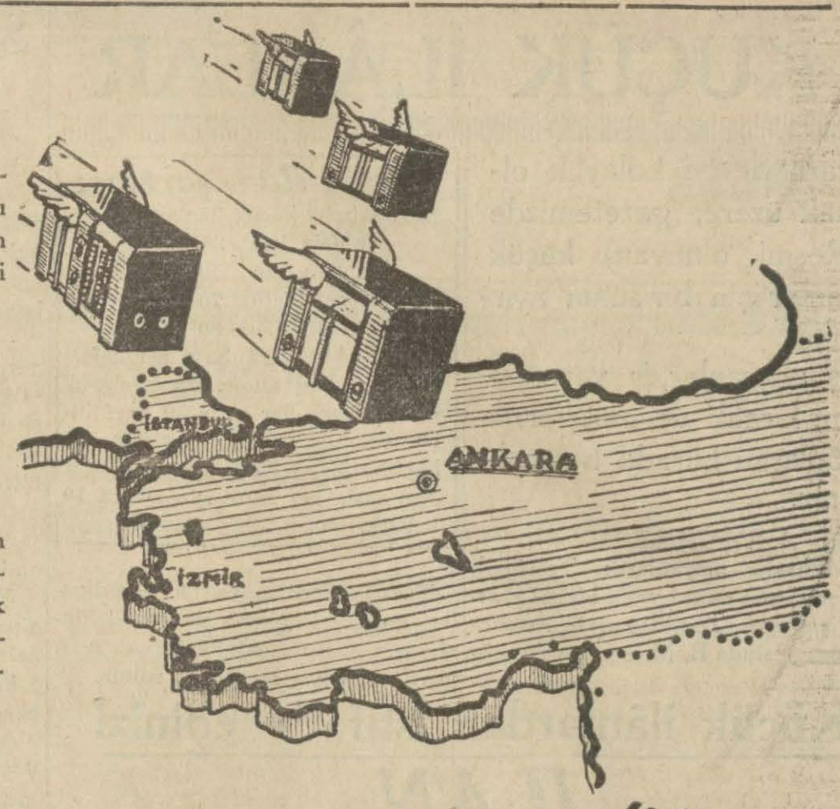

ORION "100"

Tungsram lambaları

DAİMON FENERLERİ

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metre ışık veren

1938 Modeli

DAIMON

Fenerleri gelmiştir

İyi ışık almak için yalnız

DAİMON Pilleri

İLE

DAİMON Ampüllerini

Kullanınız ve her yerde DAİMON markasına dikkat ediniz.

Izmir ithalât-gümrüğü müdürlüğünden:

Cinsi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	İhale gün ve saat
Kanape, koltuk yazıhane, dolap etajer ve emsali mobilya	6117	459	29/11/938 15 kapalı zarf

1 — İzmir Gümrükleri ihtiyacı için yukarıda yazılı mefruşat kapalı zarf usuliyle mübayea olunacaktır.

2 — İsteklilerin ihale gün ve saatından en az bir saat evveline kadar teminat ile birlikte teklif mektuplarını usulü dairesinde mübayaa komisyonuna vermeleri.

3 — Şeraitini ve evsafını görmek için her gün Gümrük Levazım Servisine müracaat olunması. 13 18 23 28 (4093)

Mütekaitlerle dul ve yetimlerin nazarıdikkatına

(Maaslarını Emlâk Bankasına iskonto ettirerek alanlar için yeni kolaylıklar tesis olundu)

Askerî zat maasları hükûmet dairesinde maliye veznesinden.

Mülki zat maasları yeni maliye şubesi binasında açılan vezneden tediye olunacaktır.

1 — Askerî ve mülkî zat maasları erbabına 1 kânunu evvel 938 tarihinden itibaren aşağıdaki fıkralarda yazılı mahallerde tediyat yapılacaktır.

A — Askerî mütekaitlerle askerî dul ve yetimlere hükûmet dairesi içindeki maliye veznesinden.

B — Mülki mütekaitlerle mülki dul ve yetimlere saman iskelesinde yeni maliye subesinin bulunduğu binada açılacak veznede tediyat yapılacaktır.

Alâkadar zat maaşları erbabının 1 kânunu evvel 938 Perşembe günü mesai saatından itibaren akşam saat beşe kadar bu talimata göre kendilerine mahsus kişelere müracaat ederek sıra numarası üzerinden istihkaklarını almaları.

2 — Aylıklarını ötedenberi Emlâk Bankasına iskonto ettirerek alanların yine bankadan iskonto ettirerek alacakları mart ilâ mayıs 939 aylıkları için maaş cüzdanlarında vize muamelesi yapılması usulü ilga edilmiş olduğundan bunların mezkûr aylar maaşlarını almak üzere 1/12/938 tarihinden itibaren doğrudan doğruya Emlâk ve Eytam bankasına müracaat etmeleri ve maaşlarını bundan sonra ilk defa iskonto ettirerek almak istiyecek olanların da ikinci teşrin 938 ayının hitamından evvel defterdarlık muhasebesine maaş cüzdanlariyle birlikte müracaatta bulunmaları,

3 — Yoklama ilmühaberlerinin 30 kânunu evvel 938 çarşamba gününe kadar Defterdarlık muhasebesine getirmeleri sayın alâkadarlara arzolunur. 19 27 (4167)

Il Daimî encümeninden:

Buca üçüncü ilkokulunun onarılması işi «607» lira «72» kuruş açın tutariyle ve 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulduğundan isteklerin 2490 sayılı yasa hükümlerine göre hazırlıyacakları teminatlariyle birlikte 1/1. inci kânun/938 perşembe günü saat 11 de daimî encümene baş vurmaları. 16 20 23 27 (4122)

Otel Fuar ve lokantası

Azmi Çavuşoğlu

Birincikordon Atatürk caddesi tayyare sineması yanında No. 208 Tel: 3277

İzmirin en güzel mevkiinde bulunur. Her türlü istirahati temin eder. Mutedil fiat, denize nazır odalar..

Lokantamızda:

Devamlı müşterilerimize pansiyon komple ve hususî tenzilât yapılır.

Sabah, öğle ve akşam yemekleri ve hususî ziyafetler verilir. Verilecek ziyafetler için üç saat evvel otel müdüriyetinihaberdar etmek kâfidir.

İsviçrede Vebbo'ite A. G. nin

Türkiye ve Şarkıkarib Vekili Umumisi Vebolid Ltd. Şti.
Ege mıntakası için İZMİRDE Emlâk Bankası yanında Resmî Şubesini açmış olduğunu arzeder

VEBOLiD

acı ve kireçli sular tasfiye cihazları (sabit ve portatif)

VEBOLID

Şüpheli sular için tazyikli ve tazyiksiz su ile işler hususî teminatlı filitreler

Kalörifer ve Sınaî tesisatı için kireçli suları tasfiye eden tesisat

Tediyatta kolaylık - 5 senelik garanti

İdare Merkezi: İstanbul Galata Billûr S. No. 7/9. Telefon: 44507 - P. K. No. 1094
Ankara Şubesi: Bankalar caddesi No. 22. Telefon: 2681 - P. K. No. 45
İzmir Şubesi: Samaniskelesi Emlâk Bank yanında No. 15. Telgraf adresi: Her yerde «Vebolid»

Istanbul Telefon müdürlüğünden

1 — İdare ihtiyacı için 19 kalemde demir kablo irtibat kutusu, izole mayii, tevzi kutusu, kurşun kaplı tel, köprü raptiye, direk kanca ayağı, lâstikli tel vesair malzeme kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 18807 lira 75 kuruştur. Muvakkat teminat 1411 lira olup eksiltmesi 2/12/938 Cuma günü saat 15 de müdürlük binasındaki Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Talipler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubiyle kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 14 e kadar komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameleri her gün Levazım amirliğimizde görülebilir.

18 31 14 28 (3829)

Manisa valiliğinden:

1 — Akhisar - Kırkağaç yolunun 0+000—11+100 üncü kilometreleri arasındaki kısmın toprak tesviyesi, şose halinde inşası ve ayni zamanda on beş menfez yaptırılması «87856» lira «85» kuruşluk keşifnamesi üezrinden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid keşifname evrakı ve teferrüatı dört lira 40 kuruş mukabilinde vilâyet nafia müdürlüğünden alınabilir.

3 — İhale birinci kânunun birinci perşembe günü saat on birde Manisa vilâyet daimî encümeni önünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 5643 liradır.

5 — İsteklilerin ihale gününden en az sekiz gün evvel usulü dairesinde Manisa vilâyetinden alınmış ehliyet vesikalarile 1938 yılına aid ticaret odası vesikasını ve muvakkat teminata aid banka mektup veya makbuzu 2490 sayılı kanunun otuz ikinci maddesi dairesinde hazırlıyacakları zarfın içine koyarak ihale günü saat ona kadar Manisa valiliğine vermeleri ve postada vukubulacak gecikmelerin nazarı itibara alınmıyacağı ilân olunur. 8—13—20—27 4028